

శుభము.

శ్రీమద్విరాద్విశ్వార్థ పరబ్రహ్మజేనమః.

దేవప్రాప్తాణమహత్యము.

ప్రథమాశ్వాసము.

శ్లో: పంచాననః పంచయుగీ భుజాన్వితః,
ప్రపంచ సృష్టి స్థితి నాశకారణః,
వేదాంత వీధి విచర స్మహాత్మా,
శ్రీ విశ్వకర్మా పరమేశ్వరో వ్యాత్.

శ్రీమద్విరాద్విశ్వార్థ పరబ్రహ్మ అఖిలాండకోటి బ్రహ్మాండోత్పత్తికారణ విశ్వకర్మ కారత్వర పాదారవింద జనిత గళిత మిళిత మధురపాన చిత్తసంయుక్త కీరుండును చతురశ్రభువన వేదవేదాంగ సంశబ్ద శబ్దార్థ విజ్ఞానంబును స్నాన సంధ్యా ధ్యాయాదున జపతప హోమ నిరతుండును త్వష్టబ్రహ్మ వంశోద్భవుండై శ్రీమద్వైష్ణవ సాగరింగయాచార్య పుత్రుండును నగుచోద్ర.

అకారపు వెంకటరామయ్య కొడు
[రబండ
కర్తపాటి అప్పయ్యకుమారుడు వెం
కీసర కోటయ్య [కటజోగయ్య
ఆరికట్ల వెంకయ్య
మల్లెల వెంకయ్య నూభవరం
మంచినీళ్ల కోటయ్య
బూర్గుల పర్వయ్య యర్రమాడు
తాటికొండ నర్సయ్య కోర్కొండిం
కంపాటి అప్పయ్య
అనుసూరి ఫరమయ్య పెతవోలు
మల్లెల శ్రీరంగయ్య
నాగనెల్లి రామరెడ్డి
చీలంచర్ల అప్పయ్య
రు.

౨ తీగ అప్పన్న
మల్లెల నర్సయ్య
కాసా అప్పన్న పేటేటి
మేల్లచెరువు అన్నయ్య
గోళ్ళ రామయ్య సురిదేపల్లి
మంగల అప్పడు ఛైర్నపాడు
నకెరకంటి రామయ్య
మేల్లచెర్వు వెత్తయ్య
అనుగోజు వీరాచారి నాచేళ్ళి
మేడిదె పుల్లయ్య
మునగాల చినకోటయ్య
అనుగోజు మల్లయ్య
గుట్టికొండ నాగభూషణాచారి
దురిశేటి లక్ష్మీనరసయ్యగోవిందా
పాడేపల్లి అప్పయ్య [పురం
ఆగ్నే దేవర రామయ్య వందనం

శివకోటి పర్వయ్య
తవుదోజు సుబ్బయ్య
తోగిటి ముత్తయ్య
కోటగిరిరామజోగయ్య రంభంమె
అనుగోజు శివలింగం నామారం |
రావిపడి అప్పయ్య పల్లెపురం
కరమర్ల పూడి రంగయ్య
మేరే శ్రీతన్న
యర్రా నర్సయ్య ఖమ్మం
యర్రా అలువయ్య
పాశంక్రిష్ణారెడ్డి
మల్లెంపూడి నారయ్య బొబ్బిలి
దరిపెల్లి అప్పన్న
వెలిశాల పిచ్చయ్య
నెల్లూరి వీరయ్య
వెలిశాల గుర్వయ్య
కీసర కోటయ్య మల్లవరం
సుంకర పేరయ్య
నంబూరి రామయ్య
యర్రా అలువయ్య
పోయిన మద్దిరామన్న
యలగాల అప్పడు
దెందులూరి వీరభద్రాచారి
రామాపురం చినపిచ్చయ్య పిగల్గల్
రామాపురం పెదపిచ్చయ్య వాడి
సాతుచింతల నాగులు
మలిశెట్టి అప్పన్న కొమార్తె పుర
వినుగూడి కోటేశ్వర స్వామి చుక్కవ
నాగనెల్లి నర్సయ్య [ద్రి
గుండపనేని లక్ష్మీనర్సయ్య
దరిపెల్లి రామకండ్లపాడు

గు.

౫ పమ్మి అన్నయ్యచారి గారు బుద్ధవరం
౨ పమ్మి పద్మయ్యచారి మాధవరం
కల్లూరి అరతయ్యచారి సోమయ్య
అనుగోజు రామయ్య ఖైర్న పాడు
కొండమహా దేవయ్య రావిగూడెముగుత్తి
ఆలేటి హరి నారాయణ రావినూతల
పిన్నె వెంకటరామయ్య పొద్దు
[కూరు
అనుసూరి శీతయ్య రామకృష్ణపురం
విశ్వనాథులకోటయ్య నిధానపురం
గొంపిచర్ల రాజయ్య గోదాడు
వచ్చపాడు వీరభద్రాచారి కొడిజ
కంపాటి నాగలింగాచారి [గు.

౧ మల్లెల శ్రీరామయ్య
మల్లెల వెంకటరామయ్య
కొత్తా రామయ్య
నాగుబండి రామయ్య వైనేపల్లి
కర్లపాటి సత్యనారాయణ రావిగూ
కోదాడు వెంకటబ్రహ్మం [డెం
చిట్టేల వెట్టెయ్య
రంగు కాంతయ్య గంభశిరి
రామడుగు గుర్వాచారి చింతకాని
చిట్టోజు పుల్లయ్య కొండపల్లి
పమ్మి పుల్లయ్య
కన్నెకంటి బచ్చయ్యచారి తిమ్మి
[నీని పాలెం
కన్నెకంటి లచ్చయ్యచారి
కన్నెకంటి శీతయ్య
రంగు వెంకటనరసయ్య
జయంతి అప్పయ్యచారి
రంగు వరదయ్యచారి

రాజిలక నరసయ్యచారి
రాజిలక శీతయ్యచారి
తాళ్లూరి పుల్లయ్య కొండపల్లి
గోమారపు సుబ్బయ్య పెదమండిప
దెందుకూరి నాగలింగాచారి
దెందుకూరి గురులింగాచారి
అడికొప్పల కోటయ్య
కొండపల్లి పరి దేశయ్య ముష్టికుంట్ల
కొండపల్లి పర్వతయ్య
మేరు చంద్రయ్య
గొల్లపల్లి పాపయ్య
నంచర్ల అనంతాచారి
ఆలేటి రామకృష్ణయ్య
పమ్మి పాపయ్య మునగాల
పతకముడి సంగయ్య పుట్టికోట
పురిమెల్ల రంగయ్య
నంచర్ల నరసయ్యచారి
విశ్వప్రసాదామొలు మొలుకాపురం
నాంపల్లి సుబ్బయ్య అప్పానరశిం
[హపురం
కాటం లక్ష్మీనరసయ్య మాధవరం
చవడం రాజన్న
జంగమేశ్వరపురం చన్నమల్లయ్య
కర్లపాటి అప్పయ్య జాలయ్య
కల్లూరి గుర్వయ్యకుమార్తె శివశర్మ
కణితి వెంకటనరసయ్య వల్లభిప్రెమ్మ
పులిపాటి నాగభూషణం మార్కం
పోల్లనాగమ్మ [డేయ
గాడె క్రెష్టారెడ్డి బుధవరం
కనకబండి రామచంద్రం
మోతుకూరి లచ్చయ్య గొట్టేల
మోతుకూరి పిచ్చయ్య
నెల్లూరి మల్లయ్య
దండా అనుమయ్య
ఆకం అప్పన్న రావిగూడెం

వ. అనియిట్లు శ్రీవిరా డ్విశ్వకర్మ మహస్తోత్రంబును వంద బ్రహ్మలస్తోత్రం
బును సద్గురు వందనంబును యిష్టదేవతా వ్రస్తుతియు పార్వతీవరమేశ్వరశాస్త్రి
శ్లోంబును గుకవినిండెయు ముకవిస్తుతియును బ్రహ్మాంజోత్పత్తికారణ విశ్వ
బ్రాహ్మణుల వందనంబులుంగావించి పినానరింపంబూనిన దేవబ్రాహ్మణమహ
త్యంబును నీవ్రజంభంబునకు నాగరాఖిండా సోమందపురాణాంతగళానంబును
పార్వతీవరమేశ్వర సంవాదంబు సంక్షేపణంబుగా నుదహరించుటకు విద్యార
ణ్య భాష్యమును భాగవతంబును శ్రీతారామాంజనేయ సంవాదంబును గురుగీ
తాసారంబును పుత్రరారామాయణంబును కలీపనిషత్తులున్న గోపాలతా పువ
నిషత్తులున్న మఠికొన్ని శ్లోకులున్న కైవల్య నవనీతమున్న మఠికొన్ని
తేజాంత శాస్త్రంబులున్న సానుదేద శ్లోకులున్న ధ్యాన్యచిందోపనిషత్తులు

ను కండవవసనమందున్న బాహుస్వత్యమును అధర్వణవేదములోని ఋషిగులును శ్రీకృష్ణమూర్తి ఆజ్ఞానునకు భగవద్గీతల జ్ఞానమువదేశించెను. అందు సప్తమాధ్యాయమందున్న ఆధామును మూలస్తంభ ప్రమాణముల ను శృతిస్మృతేతిహాసాది పురాణములన్నియు గ్రహించి శ్రీమద్విరాద్విశ్వకర్మ అపుతరించుటయును విశ్వకర్మ పరిచమాఖంబుల నిరూపణయును శంకముఖంబులలో శంకబ్రహ్మలును పంచాక్షరములును పుద్భవించుట యును పంచాక్షరములకు పంచబ్రహ్మలు అధిదేవతలుగా నుండుటయును మనువంశము విరళించుటయును దెనుక మహాయుగములన్నియు పంచబ్రహ్మ వంశస్తులయిన విశ్వకర్మలందరు నేలుటయును మనువిశ్వకర్మవంశమరి డు మనువిశ్వబ్రహ్మ దశావతారములు యెత్తినవృత్తాంతమంతయును త్వష్ట బ్రహ్మనరస్వతీ పీఠంబు సృజించి నిరూపణ గావించుటయును శ్రీమద్విరాద్విశ్వబ్రహ్మము జీవుడైనవిధంబును చతుర్దశభువనంబులు శ్రీమద్విరాద్విశ్వకర్మయందు నిండియుండుటయును చతుర్దశమనువులవృత్తాంతమును స్వాయంభువమను విశ్వకర్మ పంచావళియును వైవస్వతమను విశ్వకర్మవృత్తాంతమును గురుదీక్షావిధియును “ బహుశృతి పురాణేషు బహుశాస్త్రయో నుచ ” అనునటుల శృతి స్మృతి యేతిహాసాది పురాణములన్నియు పరిశోధించి యఖిల విద్యజ్ఞాన్లదకరంబుగా నుండునటుల రచించుటకు కళాక్రమంబు దెట్టిదనిన.

సీ. భూమియాకానమున భోమగిశీరాశుమందఱులు బోదోధక యున్నయపుడె, గ్రహములునక్షత్ర గణముల వహ్నియు వవసరేబు సంభవించకయమున్న, బ్రహ్మాదివిష్ణువు సురచతి గురవ వసుదైత్యసంఘమావిభావించకయమున్న, గిరులువృక్షములుకిన్నెరలుశిథిలుసామ్యులుగలుగ నుపించకయన్న యపుడె పారిచరాచరవజ్రితోభువనవీరతియంగకంకకునిరా లంబమైయున్న యట్టితే చామ్యుడవ్యక్తదమ్యుడుదనగరానె, తెలియించుచు పరబ్రహ్మవిశ్వకర్మ

క. అనియిట్లు విరా డ్విశ్వకర్మయని స్వరా డ్విశ్వకర్మయని సాంబా డ్విశ్వకర్మయని విరాట్పురుషుండని నిగుణుండని నిష్కళంబుండని నిరాభ్యాతుడని నిర్వికల్పుడని నిరలజనుడని నిరామయకుని బ్రహ్మనందస్వరూపకుడని అంతర్వ్యాపకుడని ఆధిపత్యాంతరహితుడని పంచ భూతాత్మకుడని సర్వవ్యాపకుడని స్వయం వ్రతాశుడని వరాత్పరుడని పరంధాముండని పరమాత్మయని పరమేశ్వరుండని పరబ్రహ్మమని విశ్వం నామకరుండని విశ్వశంభుడని విశ్వాత్మకుండని విశ్వకత. యని విశ్వభోక్తృయని విశ్వమూర్తియని విశ్వేశుడని విశ్వకర్మయని యిట్టిపెక్కు నామముల వర్ణించెడు యావిశ్వకర్మ అవతరిండుట.

గీ. అన్యుహవిశ్వబ్రహ్మంబు మహాయుగయుగయుగమ్మలకు నత్యుత్సాహుగ,
నవతరిండుదును దానైదుముఖంబుల పంచతత్త్వాబుల బ్రహ్మకీయగును,
ముగడునద్యోజాత ముఖమున మనువును నామ దేవంబు నవజులు మయుడు,
రమణుని ఘోరముఖము నత్సమృద్ధబ్రహ్మ తత్పురుషముఖమ్ము నందగరుశిల్పి.

గీ. వజ్రునిశానముఖతవిశ్వజ్ఞ బ్రహ్మ
గలిగెవీరలు పంచముఖమ్ములందు
పంచబ్రహ్మలు పంచాధిపతులు నైరి
ఏనుమను పంకభవుడ మహిష్ణమున.

గీ. భుజములందు విష్ణుపూని యొద్భవ మయ్యె, హృదయమందు శ్రీకృష్ణకృష్ణ
చేదములందు బుట్టె పాక కాననుమను విశ్వకర్మ జేసె విమల దేవ.

క. అనియిట్లు శాస్త్రద్వంద్వంతరములు ఆలోచించగా. నందనీరణ, అనంత అద్భుత, అద్భుతతమంధా, తారక, అచట, శీన్నజ, అనోన్య, అలంకృత, నిశ్వాత, పరాభవ, సకలభర్త, సకలస్వరూప. కృతయుగ, త్రేతాయుగ, ద్వాపరయుగ, కలియుగంబుల కాకొన్నియుగంబులుగలవు. యివి మున్నియములును

విరహిమిదియై వతికంపునునుండునందనీరణయను ప్రథమ మహాయుగంబుననీ
విశ్వకర్మ యుదుముఖంబులచే అపుతరించెను. ఆపంచముఖంబు లెట్టివనిన.

శృతి. సజ్యోజాత వామదేవ, అఘోరతత్పురుష, ఈశాన. యనువం
చముఖంబులు.

శ్లో॥ మనుంపూర్వముఖంచైవా। మయానాం దక్షణముఖం। త్వష్టావశ్వ
ముఖంచైవ। శిల్పికోత్తరముఖంభవేత్। హిరణ్యపూర్వముఖంచైవ । ఏవం
స్మక్రమాక్రమాత్॥

తా. యీవిశ్వకర్మ సజ్యోజాతముఖము యనే తూర్పుముఖముయందు
మనువిశ్వకర్మ పుద్బవించెను, వామదేవముఖముయనె దక్షణముఖమందు మ
యవిశ్వబ్రహ్మ పుద్బవించెను. అఘోరముఖముయనె పశ్చిమముఖముయందు
త్వష్టావిశ్వకర్మ పుద్బవించెను. తత్పురుషముఖముయనె పుత్తరముఖముయందు
శిల్పి బ్రహ్మపుద్బవించెను యీశాన్యముఖముయనె పూర్వముఖముయందు వి
శ్వబ్రహ్మపుద్బవించెను, యీ మను మయ త్వష్ట శిల్పి విశ్వజ్ఞులకును నైదు
గోత్రంబులుగలవు.

శ్లో॥ సానగోమనూనామాశ్చ । సనాతనామయస్తథా। అభువనసంచత్వ
ష్టాచ। శిల్పిప్రత్ననమేవచ। సుపర్నసవిశ్వజ్ఞాచ। పంచబ్రహ్మమయంజగత్॥

మను విశ్వబ్రహ్మ ఋగ్వేదపారాయణంబును ఆదిశక్తియును భార్య
యును సానగగోత్రంబును రుక్మకాభియును అశ్వలాయన సూత్రంబును స
జ్యోజాతప్రవరయు కాలమేఘవాహనంబును ఏకాక్షరీ మంత్రజపంబును నీమ
య విశ్వకర్మకు యజుర్వేదపారాయణంబును యిచ్చాశక్తియును భార్యయు
ను, సనావయను గోత్రంబును యజుర్వేదకాభియును ఆపస్తంభ సూత్రంబును
వామదేవప్రవరయు ఉత్తాలద్రోణమేఘవాహనంబును చతురక్షరీ మంత్రజపం
బును; మరియు నీత్వష్టబ్రహ్మకు సామవేదవేదపారాయణంబును అభువనస

దేవ బ్రాహ్మణమహాత్యము.

వీటిలో అకారాదిహోదశస్వరములును జీవాక్షరములును యకారాదిద
శాక్షరములును, ప్రాణమాతృకాద్వీజాక్షరములును, ఔటచేత వీనితోయగాత
క్కిన యిరువదియైదువర్ణములును యిరువదియైదు తత్వములును సకలమయ
హదులును నిర్ణయించియుండుటచేతఁ వీనికి పంచభూతబీజప్రకారముగా పం
చీకరణప్రాయబడుచున్నది గాన దివారాత్రిజరుగు తిథివార నక్షత్రయోగకర
ణ పంచాంగమును పంచకతకాలుగా శృతిస్మృతి నాగరాఖండమందుండు శ్లో
కాధికారీతిగా తెలియజెప్పమన్నాను నిదితేటగా నీమనస్సు సంశయముదీర్చి దృ
ఢీకృతముగా వినుమని యిట్లనియె.

శ్లో॥ తిథిరూపమను ప్రోక్తం । వారంచమయనంభవం । నక్షత్రతంత్యష్ట
రూపంచ । శిల్పియోగతదైవచ । విశ్వజ్ఞాకరణంచైవ । పంచాంగ మధి
దేవతా॥

సీ. మాసమతిధులకు మనుబ్రహ్మకతకాయయి సప్తమవారంబుమయుడుకతకా
నక్షత్రమునకు తాత్వష్ట్రబ్రహ్మయకతకాయోగమునకు శిల్పిబ్రహ్మకతకా
కరణంబునకుతాను విశ్వజ్ఞ బ్రహ్మయ అధిపతులైవీరువృధివియందు
తిథివార నక్షత్రయోగకరణంబులు పంచబ్రహ్మలైకానివేరులేదు
గానవీరలుపంచాంగమూర్తివరుల, దూషణలుజేయుదుజానగాధకాపుండు
నిట్టివారికిమోక్షంబుగలుగరాదు, నిదియెపంచాక్షరియంద్రునిశ్చయముగా.

శ్రీమ ద్విరాడ్విశ్వకర్మ అగ్రకుమారుండయినమను విశ్వబ్రహ్మయ
న్న మయవిశ్వబ్రహ్మయన్న త్వష్ట విశ్వబ్రహ్మయన్న శిల్పి విశ్వబ్రహ్మ
యన్న విశ్వజ్ఞ విశ్వబ్రహ్మయన్న వీరుఅయిదుగురున్న విశ్వకర్మాగ్రనం
దనులై విశ్వరక్షకులైపుండిరి.

శృతి॥ పంచమహాబ్రహ్మభోయి అఖిలంజగత్తు, అనియున్నదిగనుకజీవా
త్మబరుండయెనసర్వమయుండుతనమాయచేత విశ్వంబుసృజింపగోరినట్లు సప్త

గోత్రంబును క్రియాశక్తియును భార్యయును కాత్యాయనమాత్రంబును అఘోర
 ప్రవరయు మహానీలమేఘ వాహనంబును అయిదువర్షములుగల మంత్రజ
 తంబును, మరియు శిల్పిబ్రహ్మకు అధర్వణవేద పారాయణంబును జ్ఞానశక్తి
 యును భార్యయునుప్రతన్నగోత్రంబును అధర్వణవేదశాఖయును రౌప్యాయన
 సూత్రంబును తత్పురుషప్రవరయు కుంభమేఘవాహనంబును ఆరువర్షములు
 గల మంత్రజవంబును, మరియు విశ్వజ్ఞబ్రహ్మకు ప్రణవవేదపారాయణంబును
 జరాశక్తియును భార్యయును ఓంకారశాఖయు ఈశానప్రవరయు బోధాయ
 న సూత్రంబును వాయుమేఘవాహనంబును, యెనిమిదివర్షములుగల మంత్ర
 జతంబును యొక్కక్క యెనిమిది వందయజ్ఞంబులం నృజియంగాను నవి
 యొప్పిధంబున.

శ్లో॥ మనూనాం బ్రహ్మయజ్ఞంచ మయానాం దేవయజ్ఞకం తస్య పృథ్వా
 నుషయజ్ఞంచ శిల్పీనాంపితరుయజ్ఞకం విశ్వజ్ఞా భూతయజ్ఞం సమయ
 జ్ఞ ప్రకీర్తితాః॥

(బ్రహ్మయజ్ఞము మనువిశ్వకర్మదనిన్ని దేవతలు చేయుయజ్ఞము
 విశ్వబ్రహ్మదనిన్ని మానవులు చేయుయజ్ఞము త్వష్టవిశ్వకర్మదనిన్ని పితరు
 లుచేయుయజ్ఞము శిల్పిబ్రహ్మదనిన్ని భూతయజ్ఞము విశ్వజ్ఞ బ్రహ్మదనిన్ని యీలాగున పేర్కొ
 యున్నది గాన యింకా శృతి సమ్మతముగా వినుపించెదవినుమా.

శ్లో॥ పాతోహూమశ్చాదీనాం నవర్యాతర్పణంబలిః ఏతేవందమహాయ
 జ్ఞా బ్రహ్మయజ్ఞాది నామకాః॥

వేదపాఠము వైశ్వదేవాది హూమము అతిథిపూజా పితృతర్పణము భూ
 తబలి అనునీఅయిదున్న వంద మహాయజ్ఞము లనబడును.

శ్లో॥ పూజానవర్యాభ్యయన బ్రహ్మయజ్ఞస్తూతర్పణం హూమోదైవో
 వ్యపిభూతాతో నృయజ్ఞో దిధిపూజవితిస్మృతః॥

దేవగ్రాహ్యగమహత్యము.

2

తా॥ వేదపాఠము బ్రహ్మయజ్ఞము హోమము దేవయజ్ఞము అతిశ్రీ
చూడామనుష్యయజ్ఞము పితృతర్పణము పితృయజ్ఞము భూతభవి భూతయజ్ఞ
అనంబడును.

శృ. యజ్ఞేనయజ్ఞ మయజంత దేవాః.

అని యున్నదిగనుక యజ్ఞకర్త మయవిశ్వబ్రహ్మయన శృతి గమ్యతముగా
తెలియకెప్పుడున్నాను వినుమా.

శృ. యత్సృజితం మయా దేవా పరిపూర్ణం తథస్తుతే. అనియున్నది
గనుక శుద్ధిపుణ్యానావాచనముజేయు సమయంబున మంత్రతంత్ర భక్తిక్రియ
లలో యెదిలోభమైనా ఆమయవిశ్వబ్రహ్మహరించగలడనిమిక్కిలిసత్యము
జేయుదురుగాని. యింకా భాగవతము చతుర్థాస్కంధములో చెప్పియున్న
శ్లోకం ౧౦౦ ౧౩ పంక్తి న చెప్పియున్నది.

సర్వసౌఖ్యంబులు ప్రాప్తించు లోకపాలకు లగువారు సర్వేశ్వరునికొర
కు బలిప్రదానంబులు జేయుదురు సమస్తలోక దేవతా యజ్ఞాది సంగ్రహం
కు వేదమయిందు ద్రవ్యమయిందు తపోమయిండునగు నాతాయుని విచి
త్రంబులయిన యజ్ఞంబులచేత యజనంబుచేసిన నీకు భయంబగు మోక్షంబు
గలుగుగావున నీగాజ్యంబున సుఖంబుసేయుమని యజ్ఞాపింపుము నీదేశ్యంబు
న జేయించబడిన యజ్ఞంబులచేత హరికళా యుక్తంబులగు దేవగణంబులు
శిష్టంబులయి తుష్టంబులగుచు భవదీయ పాంచితాధికంబు లిచ్చు గావున దేవ
తా తిరస్కారంబు యుక్తంబుగాదు వేదచోదితంబులగు ధర్మంబులం గాన
క్షుద్రపు గమ్యునివేనుండిట్లనియె.

అని యున్నదిగనుక యజ్ఞాది సంగ్రహంబున ద్రవ్యమయిండు వేదమ
యిండు తపోమయిండు దేవమయిండుని యిట్టి నామములు ఆమయవిశ్వబ్రహ్మ
మునగే చెల్లునుగనుక ఆమయవిశ్వబ్రహ్మయన యజ్ఞాదిష్టానదేవతగా జూచుకొని

మనస్కరభావము ప్రథమములో జెప్పియున్నదిగాన. యీపంచబ్రహ్మలుప్రపంచకము సృజించబడిరి, అదియెట్టిదనిన.

శ్లో॥ విశ్వకర్మా సదానందో పంచస్యోమేరునిర్మితాః । పంచబ్రహ్మాధి
రూపస్య । మల్లి కాంబరవాహన । మైత్రావరుణాభిద్వేషా । ధృవపాలోజగన్ధు
రుః । శంభుసాక్షీ పంచవేదతథాతస్య : యభోద్భవ । మనుర్మయాచత్వష్టశిల్పి
విశ్వజ్ఞమూతకాయే । కంసాలో శ్రీహరేనామ బ్రాహ్మణోహరి కేతనః॥

తా. విశ్వకర్మ సదానందుడనిన్ని . పంచబ్రహ్మలు మహామేరునిర్మితుల
నిన్ని మల్లి కాంబరవాహనులనిన్ని శంభుసాక్షిగా పంచపాలకులనిన్ని యీపం
చపాలకులు దేవతావిచాహమందుగాని బ్రహ్మాక్షత్రియ నైశ్య వివాహాపన
యనకాలమందుగాని పంచబ్రహ్మల ఆవాహన ప్రత్యామ్నాయము పంచపాల
కులనిర్మించి ధాన్యసమేతముగానుంచి పంచవృక్షములుగా పూజించుచున్నారు గ
నుక యీపంచపాలకులనే పంచవృక్షములు పంచబ్రహ్మలుగా నెరుంగుము.

శ్మతి॥ పంచశీషేః పువనయనేనినియోగః, దయివగాయిత్రిధండః, అ
నగా మనుమయత్వష్టశిల్పి విశ్వజ్ఞులనెయేగురు విశ్వబ్రాహ్మణుల ప్రత్యామ్నా
యము పువనయనకాలమందు పంచశిఖలుగా బ్రహ్మాక్షత్రియ నైశ్యులు తమ
యొక్క శిరసాధరించుకొని శిఖాయజ్ఞోపవీతంబులధరించబడిరి.

శ్మతి॥ ఆపోర్భవనా స్వరమితి, రిత్రోవిశ్వకర్మా, యజ్ఞధాతా, విధా
తా, పరమచంద్రికా, బ్రహ్మతీష్ఠాత్తు, యజ్ఞోపవీతం పరమంపవిత్రం ప్రాజాపతే
ర్యత్సహజం, పురస్తాత్తు, ఆయుష్యమగ్నియం, ప్రతిముంచశుభ్రం యజ్ఞోపవీతం
బలమస్తుతేజాః, అనగా, ప్రస్తుతము.

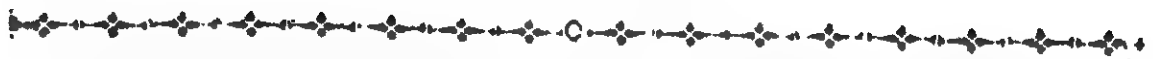
శ్మతి॥ ఆపోర్భవనా స్వరమితి.

అనేశ్మతిసాంగము జెప్పజాలక మధ్యనుంచి యజ్ఞోపవీతం పరమంప
విత్రం అనితనుయిష్టప్రకారం జేయుచున్నారట. అదియందువల్లనంటే, విశ్వ

కర్మోపనిషత్తులున్న శృతిస్మృతియితీహాసములున్న అనాదీయమునుంచి నున్న శృతులభేదించి తమనూత్రము మధ్యకాలమునుంచి జెప్పుకొనుచున్నారు. గనుక కంసాలో శ్రీహరేనామఅన్నందుకు కంటినగా ఆకాశమునకుఅధఃము కంటినగా పుడకమునకధఃము ఆకాశము అనవిష్ణుపదమునకుఅధఃము, విష్ణుపదమున గాయవ్వరనిన.

శ్లో॥ మనుశ్చయీశ్వరోనామ । విష్ణునామమయస్తథా । బ్రహ్మనామభవేత్
త్వష్టా । శిల్పిమాహేశనామచ । తక్షోపసూర్యనామశ్చాత్ । విశ్వకర్మాగ్రనందనః॥

మనువిశ్వబ్రహ్మకళరుద్రుడనిన్ని మయవిశ్వబ్రహ్మకళ విష్ణువనిన్ని
త్వష్ట విశ్వబ్రహ్మకళ చతుర్ముఖబ్రహ్మనిన్ని శిల్పివిశ్వబ్రహ్మకళ దేవేంద్రుడ
నిన్ని విశ్వబ్రహ్మకళ సూర్యుడనిన్ని శాస్త్రములు బలుకుచున్నవిగనుక కంసా
లఅను అధికమునకు మయవిశ్వబ్రహ్మయను విష్ణుపదమె ఆకాశము సాజఅస
గా బ్రహ్మాండమునకు అధికము శాస్త్రదృష్టాంతములు తెలియబడుచున్నవి
గనుకవోయి సద్గుణశ్రేష్ఠానీ మనస్సు ననిశ్చలభక్తిగలిగి వినుమనితవృత్తాంత
మంతయు దెల్పితి యిందువలన కంసాలో శ్రీహరేనామ బ్రాహ్మణోహరి కేతనః
అనియున్నందుకు.....సప్తమస్కంధము ర ...౫ అని మరియు నాహారనిద్ర
లుమాని చిత్తంబులుపగాయ త్తంబులుగానీక సమహితబద్ధులయి భగవంతుండు
ను మహాపురుషుండునునైన మహాత్ముండును విశుద్ధజ్ఞానానందమయుండునునయి
న హృషీకేశునకు నమస్కరించుచున్నయడ మేఘనమ గంభీరనినదంబునది
శలునొయిందుడు సాధులకథయంబు గావించుచుదృశ్యమానుండునుగాక పర
మేశ్వరుండయిన శ్రీహరియిట్లనియె గనుక మయవిశ్వబ్రహ్మయను శ్రీహరినా
మమె బ్రాహ్మణోహరి కేతనః అనియున్నదిగనుక, మయవిశ్వబ్రహ్మయను శ్రీ
హరిని బ్రహ్మక్షత్రియవైశ్య శూద్రులున్న శ్రీహరికీర్తనజేయుచున్నారు. నో
నుగుణో తమా.

శ్లో॥ దేవదేవమహాదేవా విశ్వకర్మా జగద్గురుః విశ్వకర్మసుతానాం చ
విశ్వలోకాదిపాలనః.

సే. విశ్వకర్మకొమరులూ మనువాగ్రజుండేలె శతకోటిభూమియూ శంఖములను
మయబ్రహ్మయునేలె శతకోటిభూమియూ సమభాగమునతాను శంఖములను
త్వష్ట్రబ్రహ్మయునేలె శతకోటిభూమియూ ఆచార్యసథికుడైశఖింబులెల్ల
శిల్పిబ్రహ్మయునేలె శతకోటిభూమియూ వైభవంబునశంఖంబులెల్ల
యిటులనేలెనువిశ్వజ్ఞ నూరుకోట్లు, శంఖలేకను శంఖంబునేలెనతడు
విశ్వకర్మయకొమరులు విశ్వమంతా, నేలేపంచాశక్లోటిభూమండలంబు.

యీవరునను పంచబ్రహ్మలు పంచాశతకోటిభూమండలంబు నేలుచున్న
నమయంబున విశ్వకర్మాగ్ర కొమారుండయిన మను విశ్వబ్రహ్మ చతుర్దశ
శమనువులను సృజించెను. వారలెవ్వరనిన, స్వాయంభువమనువు స్వారోచి
షమనువు పుత్రమమనువు తామసమనువు రయివతమనువు చాక్షుసమనువు వైవ
స్వతమనువు దక్షసావర్నికమనువు సూర్యసావర్నికమనువుబ్రహ్మసావర్నికమ
నువు రుద్రసావర్నికమనువు ధర్మసావర్నికమనువు రౌవ్యమనువు యింద్రసావ
ర్నికమనువు.

యీవరునలుగురు మనువిశ్వకర్మలు విశ్వకర్మాసత్యోజిత ముఖోద్భ
వుండగు మను విశ్వకర్మకొమాళ్ళయినే తెలియబడుచున్నది. గనుక, భాగవ
తమందు యీవదు నలుగురు మనువులవృత్తాంతము చతుర్ముఖబ్రహ్మసంతతియని
న్నిసంస్కృతాధికముగా వుండబడినటువంటి స్వాయంభువునిసంతతియనిన్ని
చెప్పబడియున్నది, అనగాస్వాయంభువుండు కేవలం విరాడ్విశ్వకర్మయనే
తెలియబడుచున్నదిగాదా.

శ్లో॥ స్వయంభో విశ్వకర్మణః.

అనియున్నదిగనుక మనువులను కొమాళ్ళయనిచెప్పుటకు తాస్త్రవిరుద్ధము
గానున్నదిగనుక యీచతుర్దశమనువులు చతుర్ముఖబ్రహ్మసంతతియని చెప్పు

ఓం శాస్త్రసమ్మతము గా నేరదు కాబట్టి యీమనువులందరున్నా మనువిశ్వక
ర్మసంతతియనే తాత్పర్యము.

చతుర్దశమనువిశ్వకర్మలకు చతుర్దశ వేదములవివరణచక్రము.

ఓం విశాఢ్య శ్వ	యీమను విశ్వ	స్వామిభువమ	స్వారోచిషమను
కర్మసమ్మత	బ్రహ్మజిహ్వ	నువిశ్వకర్మ	విశ్వకర్మ
ముఖోద్భవుడై	సుపుత్రా చతు	గ్వేద పారాయ	రేవదము
నమనుబ్రహ్మ	ర్విద్యలు	ణము	
పుత్రమను వి	తామనమను వి		చాక్షుసమను వి
శ్వకర్మ సామ	శ్వకర్మ అశ్వ	నైవతమనువిశ్వ	శ్వకర్మవ్యాకర
వేదము	ణవేదము	కర్మశిక్షయూ	ణము
నైవస్వతమను	సూర్యసావర్ని	దక్షసావర్ని	బ్రహ్మసావర్ని
విశ్వకర్మచంద	కమనువిశ్వక	మనువిశ్వకర్మ	కమనువిశ్వకర్మ
స్మి	ర్మనిరుక్తము	జ్యోతిష్యము	శిల్పశాస్త్రము
గద్రసావర్నిక	ధర్మసావర్నిక	రౌప్యమనువిశ్వ	యింద్రసావర్ని
మనువిశ్వకర్మ	మనువిశ్వకర్మ	కర్మపురాణశా	కమనువిశ్వకర్మ
మీమాంసశాస్త్ర	న్యాయశాస్త్ర	స్త్రము	ధర్మశాస్త్రము
ము	ము		

యీపదునలుగురు మనువిశ్వకర్మలను గూర్చి వక్రవ్రతమును కేయుమ
న్నరు అదియెట్టిదనిన యిందుకుశ్చ తి సమ్మతముగా చెప్పుచున్నాను వినుమని
యిట్లయె.

శ్చ తి॥ కిమనంతమితి, ఉత్పత్తి, వినాశ, రహిత, మనంత, సర్వోపా
ధివినిర్మక్త, మృద్వికారేషు, మృత్వివ, స్వర్నవికారేషు. స్వర్నవివ, తం

తువికారేషు. తంతురివ, అవ్యక్తాడి, సృష్టిప్రపంచేషు, వ్యాప్య. పూర్వమవి
నాశచైతన్యం, మనంతం॥

అక్షరం వ్యాపదం రూపం, మాద్యంశం, విశ్వకర్తృణః॥

అనంతవ్రతము అని సర్వలోకులున్న జేయుచున్నారు యీభూలోకమరా
దు నదులయందున్న లేక తటాకములయందున్న లేక దేవాలయములయందు
న్న మఠిన్ని వనాంతరములయందున్న జేయుచున్నారు యీమను విశ్వబ్ర
హ్మసంతతియైన చతుర్దశమను విశ్వకర్తృలకు ప్రత్యామ్నాయము పదునాల్గు
ముఖ్యుగల పట్టుతోరములున్న పదునాల్గు పోకచక్కలున్న అనంతుడనే నామ
ముగల రెండు దర్భలున్న మనువిశ్వకర్తకు ప్రత్యామ్నాయము కలశమున్న
యీ మనువిశ్వకర్తతండ్రియై అనంతుడు యీవిశ్వకర్తకు అనంతనామములు.
గనుక అనంతపద్మనాభ వ్రతమని దేవతలున్న రుష్యాదులున్న
యీ కలయగంబున బ్రహ్మాక్షత్రీయ వైశ్య శూద్రులున్న జేయుచున్నారు వో
యిసుగుణశ్రేష్ఠాశాస్త్రదృష్టాంతరములు శోధించగానేదశృతి పురాణేతిహాస.
ములవల్లను తెలియజూచుచున్న వి॥

స్వామీ చుక్కల దొరనామకేయా యీవ్రతము అనంతపద్మనాభుడని
వాసుదేవుడని అదృశుండని శ్రీకృష్ణుండని సనాతనుండని, ఉపేంద్రుండని, విష్ణువని,
గోవిందుండని, చెప్పుచున్నారుగాని విశ్వకర్త యనియవ్వరున్న చెప్పజాలరు
గదా యీసం దేహమేమి॥

వోయిసుగుణశ్రేష్ఠా విను పించెద॥

ఉ॥ ఎక్కడనున్న వాడు జగధీశ్వరుడాత్మమయుండుమాధవుం

డెక్కడికేగి శాంతులు ముగిశులు భిక్షులురారు క్రమ్మరం

ఏక్కలు నెల్లనెక్కడతుదిం జననిక్కగునట్టిదిక్కడె

మొక్కెడవే నుగా నుగా మునుకుళించి మదీయ రక్షకుం॥

మయవిశ్వబ్రహ్మయైన మాధవుండైన ఆత్మమయుండైన ఓహరి అనేక
నామములచే తద్రూపకాశించుచుండెను.

ఓక్పష్టో కమలనాభోవాసు దేవోసనాతనః॥

సనాతనామయస్తథా, విష్ణునామయస్తథా॥

శ్లోతిః॥ ఓక్పష్టోకమలనాభో వాసు దేవోసనాతనః॥

అని సహస్రనామములయందు ప్రఖ్యాతిగా జెప్పియున్నదే సనాతను
డనగా మయవిశ్వబ్రహ్మయూను యీమయవిశ్వబ్రహ్మ విష్ణుమూర్తి ఇతనే శ్రీ
కృష్ణుడు యీకృష్ణుడే విశ్వకర్మ.

శ్లో॥ దేవయక్షమనుష్యానాం రాక్షసానాంసదాసుభిఃక్షత్వస్త్వభివృత్త్య
భక్తంభవేయబ్రహ్మహోముఖాత్తు । సనాతనోమయందేవంకశలో నిర్మితంపు
గాః ॥ హలాదినాంతుకర్తవ్యం మదిరాచాంవిశేషిణః । శృంగనాఃఽనా
నానిక్రియతోపపురుషంసహః॥దైవర్షామసుక్ష్మోతోష్యేకర్తవ్యం । జగృహ
విభాదధాతివా-మసంచారవిమానాశుభనారణః॥ సనాతనోస్వయంవిష్ణువిష్ణుదే
వోసనాతనః॥మయాసనాతనోవిక్యాతప్రపాయసర్వసనాతనః॥సనాతనోజగత్కర్త
సనాతనోజగధితః । సనాతనోజగద్రక్ష - జగత్పోషసనాతనః ॥ సనాతనోమ
యోర్షామ మయమాయోప్రకీర్తితా । మయోజగన్మయంలోకేవక్ష్యతప్రాక్కు
రాతనై॥ స్వరంత్యజ్ఞాఫలంస్యాలాం మయంసర్వసనాతనః । ధరంతీ సర్వయా
పాణి- నిమిత్తందుష్టనిగ్రహ॥

మూలస్తంభ శ్లోకానురీతిగాజెప్పబడియున్నది. గనుక విష్ణునైనమయవి
శ్వబ్రహ్మమహాత్మును నెంచశక్యముగానేరదు॥

గీ॥ అవ్యయుండవనంతుండవత్కుండ వాదిమధ్యాంత సూన్యండ చఖిలధృతిని
నిఖిలమందెల్ల వర్తింతునీపుదిగిలీ నిఖిలమెల్లను నీయంగనెగఁకుకృష్ణా॥

అని యీ ప్రకారముగా జెప్పియున్నది గనుక యిట్టి నామములను స్మరించి సామర్థ్యతేవున్నది గాని విరాడ్విశ్వకర్మ యనేనామమును స్మరించుటకు సామర్థ్యతచాల సేరదు అదియెందువల్లనంటే ముందు యుగ మహాత్యముతో తెలియబడుచున్నది. అనంత నామములు గనుక అనంత పద్మనాభ వ్రతమునేజేయుచుండిరి. స్వామీ యిక్కడ నాకు సందియంబుదోచుచున్నది. యీ అనంతదుఃస్థిమద్విరాడ్విశ్వకర్మయనుమనుచిశ్వకర్మ కలశమనిన్ని జెప్పియుండి యిక్కడ మయివిశ్వబ్రహ్మయని జెప్పటకు కారణంబేమిని యిది నాకు నందేహముగా నున్నదిని తెల్పుమని విన్నవించితిని వోయి సుస్తిరతేజోనిధి నీవు గొప్ప సందియంబును నడిగితిని వినుపించెదనుమనుమి యీ మయివిశ్వబ్రహ్మయగు ధ్వివిష్ణుమూర్తిరామావతారమువల్లి మనుచిశ్వబ్రహ్మవంశమందువుద్భవించెను అట్టి నమయంబు నవిష్ణుమూర్తియైన ధ్విరామమూర్తిని మయివిశ్వబ్రహ్మయనుటకు యే సందియంబును లేదు.

సీ॥ మనువుల నడవళ్ళు మర్యాదలను వింటి మనువంతరంబున మాధవుండు॥
ఆమనుచిశ్వబ్రహ్మయనందే మాధవుండయిన ధ్వివిష్ణుమూర్తి రామావు
తారమెత్తెను

శ॥ బహుమాయుడైన మయుచే విహితంబగు హరునిజయము విఖ్యాతజయా
వహముగ నీభగవంతుడు మహితాత్ముడు మున్నొనరెన్ మనుజులరేణ్యు॥

గనుక యీ మయివిశ్వబ్రహ్మ బహుమాయకుడట అనగా అనేకమైన హాయలుగలవాడు యీ మయివిశ్వబ్రహ్మయని భాగవతార్థమందు నిశ్చయద్వధీకృతముగా జెప్పబడుచున్నదే॥

సీ॥ కల్పాంతమున నంధకారసంభృతమైన జగమునెవ్వడుదన స్వప్రకాశ
మున తెలిగించుచు మూడుభంగుల రజస్సత్వతమో గుణరహితుడగుచు

గల్పిరిచురక్షింమగడపటబ్రహ్మరించు నెవ్వడాధ్యుడు సర్వహేతువగుచు
 శోభితుండైస్వయంజోతియై యొక్కటవిలసిల్లునెవ్వడు విబుధమెరళి
 సమయమైనట్టిమాన సత్త్వాణవిబుధిం ద్రయంబులతోడ నెవ్వడలఘుమహిమ
 నడరునట్టినచ్చిదానందమయునకు మహితభక్తి నేనమస్కరింతు॥

అని యిటుల ప్రహలాదుండూ సచ్చిదానందమయ విశ్వబ్రహ్మ
 మైన శ్రీహరినిగురించి అనేక సౌత్యంబుచేళి నందువలన ఆతనికి ఆదేవమయ
 విశ్వబ్రహ్మయైన శ్రీహరిప్రత్యక్షమయి ప్రహలాదుండైన బాలుని భక్తిమె
 చ్చి యాబాలునకు వైకుంఠసంప్రాప్తియిచ్చెను గాన॥

వోయినునుతోత్రమా మనువిశ్వబ్రహ్మ అగ్రకొమారుడయిన స్వామి
 భువమను విశ్వకర్మవంశావళిటూకి వివరించుచున్నాను వినుమనియిట్లనియె॥

భాగవతము పంచమస్కంధము ప్రథమాశ్వాసము.

గీ॥ సత్యసంధుడైన స్వామింభువుండను మనువుబ్రహ్మచేతమన్నిగదనగ
 నందియంతనారదాను మతంబునదనదునుతునిరాజ్యముననునిల్చి॥

తా॥ సత్యసంధుడయినటువంటి స్వామింభువమను విశ్వకర్మను తండ్రియై
 నమను విశ్వబ్రహ్మమన్ననజేసి పందవేదశృతిస్మృతేతిహాసాది కావ్యతర్క
 చ్యాకరణ మీమాంసకాస్త్రంబులను బెప్పించి విలువిద్యలను నేర్చుగాజెప్పించి
 ఆతనికిరాజ్యవట్టాభిషేకంబు జేళితనరాజ్యంబునిల్చి॥

యిట్లు స్వామింభువమనువు భూవరిపాలనంబునకు ప్రియవ్రతునికివట్టం
 బుగట్టి విషమంబులగు విషయంబులను విషసముద్రదాశవిముక్తుండై వనంబునకు
 జనియెనంత.

ఇట్లుప్రియవ్రతుండు రాజ్యంబుజేయుచు విశ్వకర్మప్రజాపతి పుత్రియగు
 బహిశాషణియగుదాని పత్నిగాబడసెను యానతివలన శీలవృత్తగుణరూపదీ

ర్యైర్యైర్యంబులం దనకు యాఘ్నేయైర్యజిహ్వా యజ్ఞబాహుమహావీరహిరణ్య
 రేలోఘృత వృష్టసవనమేథాతిథిపీఠి హూత్రకవియన నామంబులు గలపుత్ర
 సోశకంబు నూజకస్వతియను నొక్కకన్యకంగాంచె నందుకవిమహా వీరసవను
 లు మువ్వరు బాలకులయ్యు నూర్ధ్వరేతసుకలై బ్రహ్మవిద్యానిష్ఠాత్ములై యు
 పశమఫీలురగుచుం బరమరహస్య యోగంబాశ్రయించు సర్వజీవనికాయావా
 సుడు భవభీతశరణ్యుండు సర్వాంతర్యామియు భగవంతుండునగు వాసుదే
 వుచరణారవింద విరతస్వరణ విగళిత పరమభక్తియోగానుభావంబునవిశ్వా
 ధితాంతః శరణులగుచు నశ్వరతాదాత్మ్యంబు బొందిరంత ॥

యీస్వామ్యంభువ మనువిశ్వకర్మ ఏకాదశఅధికాదంబులు రాజ్యంబుచ
 రిపాలన చేసినదృష్టాంతరము నః అగుపడుతూవున్నది.

యీస్వామ్యంభువమను విశ్వకర్మ కొమార్తెయగు నూజకస్వతి నొక్కక
 న్యకను భార్గవునకునిచ్చెను యీభార్గవునకు నూజకస్వతియందు దేవయానయ
 ను కన్యకారత్నంబు జన్మించెను యీదేవయానయను కన్యకను యయాతిరా
 జుకొనంగెను యీస్వామ్యంభువమను విశ్వకర్మకొమాళ్ళు పదుగురునకు నొక్కొ
 క్కొద్దీపంబునకు పట్టణంబుగట్టి పట్టాభిషేకంబుగావించెను యీపదుగురిలో
 యాఘ్నేధృండనే విశ్వకర్మబహుకాలంబు రాజ్యంబునేలిన దృష్టాంతరము సహ
 భాగవత పంచమస్కంధప్రథమములో మొరలిడుచున్నది.

అనియిట్లుప్రఖ్యాతిగా చెప్పియున్నదిగనుక యీవిశ్వకర్మ ముఖోద్భ
 వుండగు మనువిశ్వబ్రహ్మ సప్తమ కొమారుండైన వైవస్వతమను విశ్వకర్మకు
 యిట్వోకు వుద్భవించెను.

ఈయిట్వోకు శతతనూజులలో విజయపుడండవికుక్షియనెడు ముగ్గురునుకు
 లుహిమావల పర్వతమధ్యక్షిణియందు నేలుచున్న సమయమున వికుక్షికపురంజ
 నుడుగలిగె ఈపురంజనునకుయిచ్చిన బాహుడు కాకుస్తుడుంబుద్దరు జన్మించిరి కాకు
 స్తునిరీప్రుకుజన్మించె వృకునికు

విశ్వగంధుడు - విశ్వగంధునకు చంద్రుడు - చంద్రునకు వాయు నా పృథు-
 వాయు నా పృథునకు - నాభతః - నాభతఃకు బృహధాన్యుడు - బృహధాన్యునకు
 కువలయీశుడు - కువలయీశునకు - దుందుమారుడు - దుందుమారునకు - పృ
 థాన్యుడు - పృథాన్యునకు హర్మస్యుడు - హర్మస్యునకు - నికుంభి - నికుంభికి - బ
 రిహి నా పృథు - బరిహి నా పృథునకు - గృతాశ్వుడు - గృతాశ్వునకు - నై న జిత్తు - నై
 న జిత్తునకు - పురికుత్సుడు పురికుత్సునకు - మాంధాత - మాంధాతకు - అంబకిః - అం
 బకిఃకునకు - యువత నా పృథు - యువత నా పృథునకు - హరితుడు - హరితునకు - పురికు
 త్సుడు - పురికుత్సునకు - త్రిధస్యుడు - త్రిధస్యునకు - త్రిబంధుడు - త్రిబంధునకు -
 నరణ్డు - నరణ్డునకు - త్రిసంధుడు - త్రిసంధునకు - సత్యవ్రతుడు - సత్యవ్ర
 తునకు - త్రిశంఖుడు - త్రిశంఖునకు - హరిశ్చంద్రుడు - హరిశ్చంద్రునకు - తో
 హితుడు - తోహితునకు - చంపక నామధేయుడు - చంపక నామధేయునకు - సగరు
 తు - సగరునకు - హళవంతుడు - హళవంతునకు - దిలీపుడు - దిలీపునకు - భాగీ
 రథుడు - భాగీరథునకు - మూలకుడు - మూలకునకు - దశరథుడు - దశరథునకు -
 నై న విష్ణు - నై న విష్ణునకు - విశ్వనాథుడు - విశ్వనాథునకు - ఖట్వాంగుడు - ఖ
 ట్వాంగునకు - దీఘకబాహుడు - దీఘకబాహునకు - రఘువు - రఘువునకు - బుధశ్ర
 యుడు - బుధశ్రయునకు - అజుడు - అజునకు - దశరథుడు - దశరథునకు - శ్రీరా
 మలక్ష్మణ భగవత్ శత్రుఘ్నయును నామములచే నలువురు గలిగిరి.

శ్రీమద్విరాడ్విశ్వకర్మాగ్రకొమారుండైన మనువిశ్వబ్రహ్మకూ సప్తమి
 పుత్రుండయిన నైవస్వతమను వంశమునందు. నవమస్కంధము... ౫౪.....
 సురప్రాధికతుండైన పరబ్రహ్మమయిండయినవారి. మయవిశ్వబ్రహ్మయి
 న శ్రీహరి నాలుగువిధంబుల రామలక్ష్మణ - భగవత్ శత్రుఘ్నయును నామంబులని
 జాంశ సంభూతుండయి జన్మించెనని చెప్పియున్నదిగనుక.

శ్రీమద్విరాడ్విశ్వకర్మవాసు దేవముఖోద్భవుండయిన మయవిశ్వబ్రహ్మ
 యయిన శ్రీహరి నాలుగువిధంబుల జన్మించి శ్రీరామమూర్తిక - అయోధ్యాపురికి

ట్రాభిషిక్తుండై రాజ్యంబు నేలుచున్న సమయములో రాక్షసాగ్రజాండైన రావణ బ్రహ్మశీతను చరగొనిపోయి లంకలోనుండుకొనియున్న సమయంబున శ్రీరామలవారు పశ్చాత్తాపంబునొందియుండగా పితామహుండయిన మనువిశ్వకర్మ స్వప్నావస్తయందు ప్రత్యక్షమై వోయిరామా నీవుశీఘ్రముగా సముద్రముయందు వారధిబంధించి నీవు దెబ్బదిరెండువేల కపిశేనతో యింకా కొంతకాల్యలముతోపోయి యుద్ధరంగముజేరి వానితోజయించి ఆరావణబ్రహ్మను వయికుంతనంప్రాప్తిగాజేసుకొని నీవుశీఘ్రముగా మాయాసీతను మరలయప్పటివలెచేకొని కితాసమేతులయి ఆయోధ్యాపురి పట్టాభిషిక్తుండవయి రాజ్యంబు నేలుమని వీవుచరిచినీవు పశ్చాత్తాపంబునొంది యుండుట పనిలేదుగనుక త్వరితముగాలెమ్మని పితామహుండయినమను విశ్వకర్మ అంతర్ధానంబాయెను.

అప్పుడు శ్రీరామమూర్తి మేలుకొని బహుఆలోచనవడుండై సంశోషణ రితుండయి యప్పటివలెకొలుపుకూటంబునకువచ్చి రత్న సింహాసనాధీనుండై యిట్లనియె.

శ్లో॥ మనువంశకులేరత్నా మనూఆచార్యదీక్షితాం । కులగురోదేవతాచార్యా । వర్షబ్రహ్మ ధీయతే॥

అగవిగురువిశ్వబ్రాహ్మణులకులదేవతలుగా ఆధారముగొనిసంతకార్చన పోషణోపచార లాభలుజేయును తమమనోభీష్టముగోరి విన్నవించి యిట్లనియె.

తన ఆచార్యులైన వర్షబ్రహ్మను ముక్రిసామంత పోరోహితులను న్ను అష్టప్రధానులనున్న గరుడగంధర్వసిద్ధవిద్యాధర కిన్నర కింపురుషులనున్న పిలుపించి యీసభాగ్రులందరిని పరిషద్దీర్చి తనకుఁగిగినస్వప్నావస్తయు పితామహుండయిన మనువిశ్వకర్మ ప్రత్యక్షమైజెప్పిన విధంబంతయున రింగించెను యీసభాగ్రులందరు సంశోషించి శీఘ్రముగా సముద్రముయందు వారధిబంధించుమని జెప్పినదినిఁబుచ్చుచూశ్రీరామమూర్తి సముద్రముయందువా

రధిబంధించి శ్రీరాములవారున్న దెబ్బదిరెండువేలకపిసేనాకాల్పలములతోబయలుబెల్లి సముద్రంబుదాటిలంకాపురిపట్టణంబుక్రమ్మకొనియున్న సమయంబున రావణబ్రహ్మశ్రీరాములవారువచ్చి ముట్టడించియున్న సవిస్తారంబంతయునిని యిట్లనియె.

శ్లో॥ అప్పున్లువంతిపాపాణం । రాక్షసాఘంతుమానుషః । కపయఃకరకురువంతకాలశ్చ కుటిలాగతిః॥

అనియున్నదిగనుక, సముద్రమయందు వారధియట్లాగ టైను యీసముద్రమయందు పర్వతములున్న కొండలున్నదాటి యెట్లువారధిగట్టిరి రాక్షసులకుఅగ్రణః రాజువైపుండి కపయఃకర్మకురువంతి అయినా అనుభవించవలశియున్నదో కాలశ్చకుటిలాగతిః, కష్టకాలము సమీపించియున్నదోఅయినా రాబోవుకాలమునకంటె గతకాలంబు మేలూఅనియున్నదిగనుక జరిగినకాలంబు తమమని జరుగుకాలము దుర్లభంబని యాశావణబ్రహ్మ నీర్వణుండయి యుండగా.

శ్రిరాసతియైన రామమూర్తి అతనితో యుద్ధరంగముజేసిఅతనితోజయించి యారావణబ్రహ్మను వైకుంఠసంప్రాప్తిగాజేసెను. అప్పుడూశ్రీరామమూర్తి శ్రిరాదేవిని చేకొని మరలయప్పటివలె అయోధ్యాపురి పట్టాభిషిక్తుండైరాజ్యంబునేలుచునుండెను.

రావణ బ్రహ్మతమ్ముడైన విభీషణునికి లంకాపురిపట్టాభిషేకంబు గావించి యప్పటివలె రాజ్యంబునేలించెను.

యీప్రకారముగా నాగరానిండమందు జెప్పియున్న అథకము వోయి సుగోతమాయని పలికినవిని సంతశించి, స్వామీనాకుఁకసందేహముగాయున్నది యీసందేహంబు రేమియనిన యీశ్రీరాములవారికి అన్యకులస్తులైనరుఱులేగురువులనిన్ని వీరలె ఆత్మజ్ఞానబోధాచార్యులనిన్ని అనేకశాస్త్రపురాణోపా

సములయందున్న భారతభాగవతపురాణగీర్వాణములయందున్న ప్రఖ్యాతిగా బహుదృష్టాంతరములు సకలాథాదర్పణముగా కనబడుచున్నవి గనుకయీ సందేహము నిస్సందేహముగా చెల్లుమనిన గురుస్వామియిట్లనియె.

క॥ ఘన దేవమయుడుగురుడని యనవరతముగొలుచుకంటె నధికముగలదా-

అనియీప్రకారముగా శ్రీసాంబమూర్తి పార్వతీదేవికి బోధజేయుచున్నాడు యేమనగా మయవిశ్వబ్రహ్మయైన దేవమయుడు గురుండనితలచుటకంటె నధికములేదని పార్వతికి యీశ్వరుడు బోధజేయుచున్న దృష్టాంతర మగుపడుచున్నది యీపార్వతీదేవికి మయవిశ్వబ్రహ్మయైనా శ్రీరామతారకమంత్రోపదేశించిన దృష్టాంతములు శ్రీరామాంజనేయసంహృద సహ దృష్టాంతరములూ అగుపడుచున్నవి గనుక.

క॥ నిజముగ పంచాక్షిశ్వరు, సృజించిరి సురలనెల్ల నెలకొనినవే,

నాచార్యులుయైవాగ్లకు, యచ్చిరిమోక్షంబు పదవినినవేగారి.

తా. యీపంచాక్షిశ్వరులనగా పంచబ్రహ్మలు వీరలె ముప్పదిమూడుకోట్ల దేవతలను సృజించిరియీదేవతులకూ యీపంచబ్రహ్మలె ఆచార్యులైవున్నారు.

దేవయజనం.

అథదేవయజనం క్రియాసంఖ్యా, ఆచార్యవరుణం శిల్పినమానమేకం, శిలాసంగ్రహణంద్వితీయం బలిదానహోమంచ తృతీయం.

అనదేవతా ప్రతిష్ఠకాలమందు అనగా శిల్పి విశ్వబ్రహ్మసృష్టింపబడినవిగ్రహములను ప్రతిష్ఠస్వకాలములో దేవయజనం క్రియలుజేయ సమయములో ఆ దేవతావిగ్రహముల సృష్టింపబడిన శిల్పి విశ్వబ్రహ్మల సంతుష్టిచేళి తదుపరిశిలాసంగ్రహణం ద్వితీయం అని విగ్రహప్రతిష్ఠచేళి మూడోది బలిదానహోమములు జేయ. చూ యీప్రకారముగా దేవయజనంలో ఐప్ప బడియున్న శిల్పి పూజాటూ

కీవినిపించితిని గనుక యింకావిగ్రహనమస్సుజేయు ప్రకరణము జెప్పచున్నానువినుమని యిట్లనియే.

ప్రథమదండం శిల్పిదండంచ ద్విదండం చాతదండయోః, త్రిదండందైవదండంచా యత్యైతే దండలక్షణం.

ఆలయములోకి వెళ్ళి ప్రథమత సమర్పించినదండంశిల్పివిశ్వబ్రహ్మదనిన్ని రెండోదండము ఆలయమును రేవర్షిస్తులైనా తనస్వకీయవిత్రం ఖర్చుచేసి ఆలయము కట్టించుచాతదనియు మూడోదండమూ ఆవిగ్రహమునకు అన్నితమవును అనియిటుల శిల్పిశాస్త్రము అనుకూలముగా జెప్పబడెనుగనుక దేవతలకందరికిని యీవంచబ్రహ్మలే అధిష్టాధిదేవతలుగానగుపడుచున్నది. వీరలేఆచార్యులయివున్నారు.

శ్లో॥ విశ్వకర్మలేకుజాతా । అన్యకులేనరీక్షితా పుభయోనరకంవ్యాంతి ,
యావత్స్పందదివాకరః।

తా. విశ్వకర్మవంశస్తులు అన్యకులముచాత దీక్షా అయినటువంటివారును యింకానాలుగుశ్రీశూషలలో రేవశ్రూషలయినా అన్యకులస్తునికిఁగినినా పుభయోనరకంవ్యాంతి పుభయలకునరకమని జెప్పబడుతూవున్నది అనగాగురుదీక్షయిచ్చినటువంటి అన్యకులస్తుకిన్ని అయినటువంటి విశ్వకర్మవంశస్తునికిన్ని 'యావత్స్పందదివాకరః' సూర్యచంద్రాదులు పున్నంతవరకు తప్పదనే శ్లోకార్థము॥ అనియిట్లు మీమాంస మనువిశ్వకర్మవంశమునందు మయవిశ్వబ్రహ్మయైన శ్రీహరి రామలక్ష్మణ భరతశత్రుఘ్న యను నామములజన్మించె నని జెప్పియున్నది యిట్టి మయవిశ్వబ్రహ్మయగు శ్రీరామమూర్తికి తన స్వజాతస్తులు లేకనా తనకు మూఢత్వముచాత దెలియకనా యిదిన్ని నమ్మక క్యముగాకుండా యున్నది॥ సప్తమస్కంధము॥ ...౧౬...వ॥ వినుము శీలశిలవృత్తియు సుంధవృత్తియు రుతమనియు నయాచితవృత్తి యమృతమనియు

యాచా వృత్తిమృతమనియు గషాకవృత్తి ప్రమృతమనియు నెన్నడు రిట్టి
వృత్తుల జీవించుటమేలు శ్వవృత్తి నీచసేవయని పలుకుదురు సర్వవేదమయుం
డు బ్రాహ్మణుండు సర్వదేవమయుండు క్షత్రియుండు బ్రాహ్మణక్షత్రియుల
కు నీచశేవనంబు కతకావ్యంబుకాదు అని చెప్పియున్నది.

విరాడ్విశ్వకర్మ వామదేవముభోద్భవుండగు మయవిశ్వబ్రహ్మయైశ
శ్రీహరికి పెక్కునామంబులుగలవు యీమయనామంబులు జెప్పచున్నాను వీను
మనియిట్లనియె.

దేవమయుండని సర్వవేదమయుండని తపోమయుండని ద్రవ్యమయుం
డని యజ్ఞమయుండని సచ్చిదానందమయుండని పరబ్రహ్మమయుండని ననా
తనుండని చిన్మయుండని హరిమయుండని యిట్టి పెక్కునామంబుల వత్తిం
చెడు యీమయవిశ్వబ్రహ్మ బ్రాహ్మణక్షత్రియత్వమును వహించెను. ఇందువ
లనన

నురాసురారివినుతం శ్రీవిశ్వకర్మంభజే॥

అనగా దేవతలందఱున్న విరాడ్విశ్వకర్మ సత్తత్వం జేయుచున్నారని
భావాభాము॥

అని యీప్రకారము బహుళాస్త్రసమ్మతము జెప్పనాయను॥

సప్తమస్కంధము...౬౩...వ॥ అనియిట్లు యయాతి దరితంబు భగవం
తుడును సర్వభూతనివాసుండును శాంతుండును వేదమయుండయిన వాను దేవు
నికి నమస్కరించెదనని శుకుండిట్లనియె.

శ్రీశుకులు॥ సర్వభూతనివాసుండనగా సర్వభూతములయందు నిండింకు
న్నవాడు శాంతుండనగా శాంతశమదమాది గుణములు గలిగినటువంటి శాం
తమూర్తి వేదమయుండనగా పంచవేదములకు కతకావ్యనటువంటి మయ
విశ్వబ్రహ్మ యీమయవిశ్వబ్రహ్మయగు వానుదేవుండయిన శ్రీవిష్ణుమూర్తిని

గురించి శ్రీశుకులు అనేకులకు సతౌత్యంబు జేసెనుగదా. గనుక విశ్వకర్మా
శ్రగనందనులయిన మను మయ త్వష్ట శిల్పి విశ్వశ్చి విశ్వబ్రాహ్మణ వంశజు
లయిన సురా దేవతులకందరికి నీచశేవనంబు కతకవ్యంబుగాదు॥

క॥ దమమును శ్వాచముదపమును ।

శమమును మాధవ్యంబు కృపయు సత్యజ్ఞాన

క్షమములుహరిభక్తియు హ

మకమునిజ లక్షణములగ్ర జాతికినధిపా॥

యిట్టిగుణములు అగ్రజాతమయిన పంచబ్రహ్మల వంశజులయిన సురా
దేవతల కందరికిని చెల్లుననే భావము.

శృ॥ సర్వేషాం చైతేషాం వేదశ్చి విదానతః ।

గృహస్త ఉత్యతే శ్రేష్ఠః సత్తినేతాంభిభత్తికాః॥

అనెడి మనుశ్చిరీతిగా బ్రహ్మచర్యము మొదలుకొని నాలుగు ఆశ్రమములు
ఈ ఆశ్రమములు అనగా యేవియనిన.

బ్రహ్మచర్యము, గాహశస్యము, వానప్రస్థము, సన్యాసమని నాలుగు ఆ
శ్రమములుగలవు॥

ఇందుకు బ్రహ్మచారిక్రమంబు మాంజీయును, యజ్ఞోపవీతమును, కౌపీ
నము, కటిసూత్ర, ఫాలాశదండ, కృష్ణాజిన పూర్ణపుండ్రము, పవిత్రాదుల
నుధరించి శ్రీకాలంబులయందును స్నానసంధ్యాస్మృత్యనంబుల జేయుటయు
చందనకుసుమతాంబూలంబును స్త్రీభోగంబును వస్త్రభూషణాలంకృతాదివిస
జ్ఞించి, నిత్యనయిమిత్తికాది కర్మంబుల ననుసరించుచు సదాచారసంపన్నుం
డయి పంచగృహభిక్షాదనంబుజేయుచు, గురునకు నివేదనంబుజేసి తాభుజింపవ
లయు విదియెబ్రహ్మచారిక్రమంబు.

ఉ॥ శార్యముదానశీలము ప్రసాదము నాత్మభయంబులేజముం

దైర్యముదేవభక్తియును ధర్మమునభాముగామముంబుధా

చార్యముకుండశేవలను నత్యుత్తింబరితోషణంబు నద్వైర్య

మురక్షణంబు పృథివీవరశేఖర రాజచిహ్నముల్.

వ. పిదప ప్రతిగృహవ్యతిరిక్తమైన పంచకర్మానుష్ఠానండుయి ప్రతిష్ఠి
వలన భగవంతుని యుండతిభక్తిగలిగి అత్యంతదైర్యవంతుడయి మిగులశార్య
పరాక్రమంబుగలిగి దుష్టగ్రహ శిష్టపరిపాలనాది ధర్మములుగలిగి దానలీలావి
స్రోదుండయి సర్వభూతదయాపరుండయి సత్యవ్రతసదాచారనంపన్నుండ
యి శాంతశమదమాదిగుణములతోడ సన్యాశియుం వధూతమొడలయిన జ్ఞాన
వంతులకు శేవకుండయి వారలయాశీర్వాచనంబులు గయికొని మహాపరిశుద్ధురి
డయియుండువాడె క్షత్రియుండనిపించుకొనును యితండె సకలదేవతామయు
ని యొక్కకభాతీతంబనిజెప్పించు యితనివలన సకలవర్షధర్మములు చెడ
కయుండును క్షేమంబును చోరాదిభయంబునుగలుగక ధనధాన్యంబులు సమృ
ద్ధులుగలిగి గురుశిష్యన్యాయంబులుదప్పక నెల్లరాజ్యంబులనుండు ప్రజలుసరి
తశించునటుల పాలించువాడె క్షత్రియుండనిపించుకొనును గనుక పంచబ్రహ్మ
లవంశజులయిన విశ్వబ్రాహ్మణులు క్షత్రియత్వమును వహించి రాజ్యమును
పాలించిరి.

శ్లో॥ హరిశ్చంద్రోనలో రాజాపురికుత్సః పుకూతపః సగరః కాతకవీ
ర్యాజకానషడైతే చక్రవర్తకానః॥

యాషడ్చక్రవర్తుకాలున్న పంచబ్రహ్మలవంశమని నేరురిగుము ముప్పది
మూడుకోట్లదేవతలున్న విశ్వకర్మవలనగలిగినటువంటి వారలేగదా యీక
లయుగంబు సావర్నసంకరమైనందుటవలన క్షత్రియులకున్న పంచాననం
జారికిన్ని భేదాభేదములుగలిగియుండెను. గనుక యిట్టివారికి నీశశేవనంబు
కర్తవ్యంబుగాదు,

యీ కలయుగంబు నామానవులు వర్నసంకరమై పున్నప్పటికి తమకంటె శ్రేష్ఠమైనవారల గురువుగానుంచుకొని శ్రీశూషణుజేయుచున్నారు. మనువిశ్వబ్రహ్మవంశమునందు పుట్టించిన మయవిశ్వబ్రహ్మయ్యైన శ్రీరాములు వారు అన్యుకులస్తులకు శ్రీశూషణుయెట్లుచేసును.

శ్లో॥ మనుర్మయాతథాత్వస్థా । శిల్పివిశ్వజ్ఞపివచ । పంచదేవరుషయశ్చేతే । విశ్వకర్తాముఖోద్భవ॥

అనగా విశ్వకర్త ముఖనంభవులగు మనుర్మయాదు లయిదుగురు దేవరుషులని దేవబ్రాహ్మణులని సోకందపురాణమందు తెలియబడుచున్నదియింకా భాగవతార్థమునందున్న పద్యాధికమువినుపించుచున్నాను వినుమనియిట్లనియె. క. విశ్వాత్ముడు విశ్వేశుడు, విశ్వమయుండఁబలనేత-విష్ణుడజుండీ,

విశ్వములోదానుండును, విశ్వముదనలోన తాను వెలుగుచునుండు..

తా. విశ్వాత్ముడనిన్ని విశ్వమనకు యీశ్వరుడనిన్ని విశ్వమయుండువిష్ణువనిన్ని అజుండనిన్నియితనె మయవిశ్వబ్రహ్మమనిన్ని యీభూలోకమందు తానుప్రకాశమానమయి పున్నాడనిన్ని, ఆమయ విశ్వబ్రహ్మకుక్షియందుయీ విశ్వమంతా నిండియున్నదనిన్ని,

శ్లో॥ యస్యప్రసాదో దహమేవసర్వం । మయోవసర్వపరికల్పితంచ । ఇధంవిజానామిసదాత్మకూపం । తస్యైఘ్నిపద్మ ప్రణతోస్మినిత్యం॥

తా. ప్రసాదమువల్లను అనగా అన్న మయకోశమువల్లను ధృష్టిపాసలు దహించి యెట్లుబోవుచున్నవో మయోవసర్వం పరికల్పితంచ మయవిశ్వబ్రహ్మమువలన పరికల్పనా అవుతూవున్నదని భావాధికము.

గానత్వష్ట్రబ్రహ్మ సరస్వతీపీఠంబును సృజించి తానుశంఖురాచారియనైనా మయువహించిన వృక్షాంతంబుదెచ్చాదవినుము.

శృతిః! విశ్వరూపోవైత్వప్తేః పురోహితాదేవానామాసీదితి, భాష్యంత్య
ప్తరయం పుత్రః త్వాష్టిః విశ్వరూపః దేవానాం పురోహితః ఆసీత్, అనగా విరా
ద్విశ్వకర్మ తృతీయపుత్రుండయిన త్వష్టవిశ్వబ్రహ్మకొమారుండయిన విశ్వ
రూపాచార్యులు దేవతలకు పురోహితుడౌటచేత నేగదా అందరున్ను వైతృక
మందు దేవస్తానమని జెప్పదురు దేవతాపురోహిత్వముజేసినందుననే దేవబ్రా
హ్మణులనియందురు గనుక త్వష్టవిశ్వబ్రహ్మ శంఖరాచార్యుల అవుతారమని
న్ని యీత్వప్తబ్రహ్మకు సామువేదపాయణంబును సరస్వతీపీఠము యీపీఠమునకు
సామువేదశృతిప్రమాణము కాండవవసనం బాహుస్వత్యమందు అధికారాత్రి
లో రెండున్నరఘడియఅయిన తరువాత బృహస్పతి విరాట్టుని జెప్పబడిన
పాదంలో.

సరస్వతీపీఠముసాములోనుండు బీజాక్షరయంత్రము.

ఓం	క్షీం	గ్రిం	స్త్రీం
ఆం	గ్రాం	మాం	త్రాం
మౌం	డం	శం	జ్ఞాం
వం	అం	రం	యం

యీబీజాక్షరములు ఆందులో యెనిమిదవబీజాక్షరములకు ఏకమాత్రద్వి
మాత్ర చతుశ్చాత్ర ఆనుయీవర్నమును ఉదాత్తా ఆనుదాత్త దీఘస్వరమును
యశస్సభైసాలుగురుక్కులలో నూటాయించువదియెనిమిది ఓంకారమంబు ఆకార-ఉ
కార-మకారంబునె జెప్పగల ఓంకారంబులలో- ఆకారం-ఉకార-మకారంబునె
ది యీమాటికి అధర్వణవేదమందు కొన్నిరుక్కులలో.

సరస్వతీపీఠము అధర్వణములోనుండు బీజాక్షరయంత్రము.

కం	కం	కం	కం	కం
డం	డం	డం	డం	డం
ఫం	ఫం	ఫం	ఫం	ఫం

యోబీజాక్షరములయొక్క శబ్దస్పరిశ - రూప - రస - గంధ - మహాభా
ష్యప్రమాణముయొక్క విద్యారణ్యభాష్యమందుచూచితే విరాడ్విశ్వబ్రహ్మ
కూపశ్చమముఖం ఉపనిషద్వాక్యమున్ను జెప్పబడియున్నది గనుక యీము
వృద్ధయొక్కటి పంచముఖములలో అఘోరముఖముయందు త్వష్టవిశ్వబ్రహ్మ
శంఖరాచారి అపుతారమెత్తి సరస్వతీపీఠస్థావనం జేసినది రుగ్వేదం నూటయి
రువదియైదిమిది ఓంకారములలో యోబీజాక్షరములవలన యంత్రస్థానం పీఠస్థా
వనం జలస్తంభము మొదలయినదిన్ని నిర్మించెను శ్రీకృష్ణమూర్తికి ఆజుగననే
భగవద్గీతలలో జ్ఞానోపదేశముచేసెను అందుయెడో అధ్యాయములో తెలియవచ్చు
ననితాత్పర్యము.

శ్లోతిః॥ ప్రణవస్సర్వవేదేషు, శబ్దేజంపౌరుషంనృచం.

ఓంకారమనిచెప్పబడ్డదిగనుక అయిదువేదములకు మూలస్తంభప్రమాణ
ము ముక్త్యమయియున్నది విశ్వబ్రహ్మమనే ఓంరీం మొదలయినమూలమంత్రం
పంచాక్షరములు విశ్వబ్రహ్మనామములయివుండగా.

వ. యనినశిష్యుం డిట్లనియె.

తదనంతరంబా శిష్యుండులేచి సాష్టాంగదండప్రణామంబు ఆచరించి
ముకుళితహస్తుండయి వోగురుస్వామీ కామానతిచ్చినసవిస్తారంబంతయు వింటిని
గదా యింతావిశ్వకర్మ నందరించుచుండు నాతనినీడవడికెట్లుండు అద్దానినా
దుమనంబున నాటునట్లుతెలియం బలుకవలయుననిప్రార్థించి నాగురుమూర్తికి
శిష్యునవలోకించి యిట్లనిచెప్పవొడంగె.

వ॥ విననోయిశిష్యా.

విశ్వకర్మ నాలుగుకొమారుండయిన శిల్పి విశ్వబ్రహ్మ ఆసర్వణవేద
మందుండు బీజాక్షరములు గాయత్రియనేయిరువదినాలుగుఅక్షరములలో తకా
రమని చెప్పినది ఆక్షరమే విశ్వబ్రహ్మవలె శస్త్రులకు కత్తవలె యీ గుర్రదే

వతులకు అదిపుద్భవము శయివము వైష్ణవము గలుగజేసె యజుర్వేదము రెం
డవఅష్టకం అయిదవపదసయందున్న

శ్లో॥ విశ్వరూపోజైత్వస్థాం పురోహితా
దేవానామూశీదితి, విశ్వకర్తాజగద్గురుః॥

శ్లో॥ బ్రహ్మవిష్ణుశ్చరుద్రశ్చ | భాస్కరేందునుతాధిపః | సురాసురాణా
మోకాశ్చ | విశ్వకర్తృణనిర్మితః॥

శ్లో॥ విశ్వకర్తామహామూలకః | సత్యంభూతదయావరం | సత్యంసత్యం
పునర్సత్యం | సత్యంసత్యంవదామ్యహం పరశివో విశ్వకర్మచ | సత్యవా
క్యంచషణ్ముఖా | పితరసర్వదేవానాం | విశ్వంభూతపరశివో | విశ్వోత్పత్తి
కారేణ | బ్రహ్మవైవిశ్వకర్మణః | విశ్వశితాధిపకారేణ విష్ణువైవిశ్వకర్మణః
విశ్వసంహారకారేణ రుద్రవైవిశ్వకర్మణః | సమస్తభువనాధారా | మత్యాబ్ర
హ్మాండమధ్యమం | విశ్వకర్తామహామేరు విశ్వశంఖంప్రతిష్ఠితం॥

క. విశ్వకర్మలేని విశ్వంబుజేరుర, విశ్వకర్మజేశ్వవివిధరచన,

విశ్వకర్మజేశ్వ విశ్వంబుజూడరా, విశ్వదాభిరామవినరవేమా.

అనియ్యాచకారముగా బహుశాస్త్రపుష్టాంతరములూపుండగా పంచాశ
తకోటిభూమండలము పరిపాలనజేసిన, క్షత్రియులయినమనువంశమందు పుద్భ
వించినవారలయిన త్రిశంఖహరిశ్చంద్ర నలపురికుత్స్న సగర తాతకవీర్వ త్రి
తామలక్ష్యుణ భరతశస్త్రుఘ్నయును సురాదేవతులకందరికిసేవజేవనంబుకతక
వ్యంబుసహకారు

నీచామహాత్మ్యంగతః అనిపరమాత్మాయము పున్నదిగనుక యీకలయు
గము అయిదువేలసంవత్సరములు నీనులయందు మహాత్మ్యముగలిగి నటువంటివా
రలైయున్నందువలన.

క. బలవంతుడయినవాడే కులహీనుండయిన దొడ్డగుణవంతుడగుణ

బలిమీయుకలిమీయుగలిగిన, నిలలోపలరాజతండె యేమనవచ్చుకా.

అట్టి కులక్షీనునికి యిట్టి మదములన్నియు యేచ్చియున్నందువలన యీ కలయుగం అయిదువేల సంవత్సరములు కులహీనులయినా గుణశ్రేష్టులే దివా గుణశ్రేష్టులేవ్వరనిన నానా యోనిరుష్మానుల సంబంధము. వీరల జాతంబునెంచ నాన రంబులేదు॥

వీరల వంశంబును వేమన శతకంబుగాని జ్ఞానవేదసారసంగ్రహముగాని చిత్తురిజిల్లా తీర్పుగాని వర్షాశ్రమతత్వభోధయనే గ్రంథముగాని యింకాకొన్ని కొన్ని వేదశృతి యతిహాసకావ్యములు పరిశోధించి చూచినయడల రుష్మాదల వంశావళియుం దెలియబడును.

శ్లో॥ నిస్సారపృథివి । నిరాశఫలతా । నిదకాయారాజా । నీచా మహా తస్యంగతః॥

వ. అనియున్నదిగనుక.

యింకా యీ కలయుగ మయిదువేల సంవత్సరములు సాంకర్యము జెప్పె దవినుము వోయినుగుతోత్రమా శుకయోగీంద్రునకు రాజేంద్రుడిట్లనియె.

కలయుగం బగిపాపసంస్మృతింబుగాన దురితంబులేలాగున నరులొండ కయుండెదరు కాలంబేత్రమంబున గడుచును కాలస్వరూపకుండయిన హరిప్రభా వంబు యేలాగునంగానబడు నీజగజ్జలంబు యేవిధంబున నిలచునని యడిగిన రాజేంద్రునకు శుకయోగీంద్రుడిట్లనియె కృతత్రేతాయుగ హ్వావరకలయుగం బులను యుగచతుష్టయంబును క్రమంబుగా బ్రవర్తించునందు సత్యహాసకర్మ చయాశ్వాచ తపోనియమ వ్రతకాంతదాంత వర్షాశ్రమాచారంబులు మొదల గునవి కృతయుగంబున నాలుగుపాదంబులు పరిపూర్ణంబై ప్రపత్తికాల్గు కాంతి చాంతి కర్మాచరణాదిరూపంబగు ధర్మంబు మూడుపాదంబుల రెండవయుగం బులేజరిల్లు మరియుకజనులు కలయుగంబు నాధర్మరహితులు నన్యాయకారులు క్రోధమాత్సర్య లోభమోహాది దుగుణవిశిష్టులు వర్షాశ్రమాచారరహితులు ను దురాచారులుదురన్నభక్షకులుశూద్రకేవారహితులు నిదకాయలు నిహారణనయిరులు దయాసత్యశాచాదిహీనులు నన్యతనాదులు మూర్ఖులుపాయలు ధన

హీనులు దోషముకడకు గులుగ నయి పాపచరితులగు రాజులవేలించి జననీజన సుతసోదర బంధుదాయాది సుహృదనులన బరిత్యజించి సురరాజేక్షకులయి కలరిబలంజెరుపుచుండెదరు మరియొక్క మహాంబరములం బ్రజాక్షయంబగు దృష్టిగ్రహ విహారులయి యజ్ఞాదికర్మంబులు వరాధాపరులయి జేయుచు హీనులయి నశించెరట్లుగాన నీకలయుగంబున నొక్క ముహూర్తంబున నారాయణ స్మరణ వశాయణులయి మనంబున శ్రీనృసింహవాసుదేవ సంకషణాదినామంబులనం దచలభక్తిదలంచువారలకు గ్రతుశతఫలంబులు గలుగునట్లుగావున ఈ జశేఖరానీమది ననవరంతంబు హరిందలపము కలియనేక దురితాలయంబుగా న నొక్కనిమిషమాత్రంబున ధ్యాన్మంబుజేసిన పరమపావనత్వంబునొంది కృతార్థుండౌదువనిపలికి మరియను.

యావ్రకారముగా యీకలయుగ మయిదువేలసంవత్సరములు సరికరముజరుగ బడెను యట్లనెను.

నీచామహాత్మ్యంగతః.

అనిశాస్త్రయుక్తంబుగా జెప్పబడియున్నందుకు యుగమహాత్మ్యమందు జెప్పబడియున్న రీతిగానున్న నానాయోని రుష్యాదుల సాంప్రదాయక వృథావమువలన యీకలయుగం అయిదువేలసంవత్సరములు మేమెఘనశ్రేష్టులమనిన్ని బ్రాహ్మణులమనిన్ని ఆచార్యులమనిన్ని పౌరోహితులమనిన్ని యీలాగున విద్యావిహీనులయిన మానవులకు బోధజేసి సంకరముచేయబడిరి.

శ్లోకః॥ బ్రాహ్మణోన్యముఖమాశీత్ - బాహూరాజన్యకృతః - ఊరూతదైన్యతద్వైస్యా - పాథ్యాగ్ంశూద్రోఅజాయతః ॥

అనియున్న శ్లోకజెప్పుకుంటూ యీశ్లోకముందువున్న అధమును మరుగుచరిచి మేమే బ్రాహ్మణులమని జెప్పుకుంటూ సంకరముచేయుచుండిరి అట్లానిజమయితే రుష్యాదులలో వకరుషిఅయినా విరాడ్విశ్వకర్మయనే పరబ్రహ్మమునును బుట్టియున్నట్లునహ ఆగువడియుండలేదు, గనుక విరాట్పురు

ఘండిన శ్రీరాములవారికి వశిష్టాత్మజ్ఞాన భోధాచార్యులని వ్యాసప్రోక్షమైన పురాణములయందుగాని యింకా కొన్ని కట్టుకథలయందు వ్యాసప్రోక్షమైన ప్రబంధములయందు భారతభాగవతములయందు దృష్టాంతరముగవదియుండుటవలన ప్రస్తుతము వీరలచే జరుగ బడుటవలన నురాదేవకులకందరకిన్ని యారుష్యాదులే గుడుపులని జెప్పుకోవటమువలన నమ్మియుంటూవున్నాడు. అయినప్పటికి యీ విరాడ్విశ్వకర్మసంతతియైన చతుర్థాశ మనువులలోగానిత్వప్రబ్రహ్మసంతతిపారలలోగానిపంచబ్రహ్మలలో నెవరిసంతతిపారలనైనగాని అనామికునకైనా నొకవిశ్వకర్మవంశస్తులను ఆచార్యులుగావున్నట్టువ్యాసప్రోక్షమైన ప్రబంధములగాని కట్టుకథలయందుగాని మిక్కిలి వాచుకగానూ తెప్పియుండలేదే అథవావున్నప్పటికైనా తమయొక్కజీవితంబులకు మోసంబువచ్చునని భావించుకొని సంస్కృతార్థములచే వుండబడినటువంటి విశ్వకర్మనుహాత్తును బయలుపరచక మహావాక్యార్థముల అగోచరముగా దాచుతూ శృకులకు అర్థమును భేదించిజెప్పుతూతమపూజితముజరుగునట్లులజేయుచుండిరి

శృతిః॥ మకారశ్చేతి - త్రయోవర్షః - త్రయోక్షణాః - త్రయసర్వాప్రణవః - ప్రకాశతే - అకారోహగ్రతే - శత్రేవర్తతే సర్వజంతు - ఉకారకంతః - స్వప్నె మకారో హృదినుప్రితః - విరాడ్విశ్వకర్మాస్తూలశ్చ - హిరణ్యగర్భాన్తైజసా - సూక్ష్మశ్చ ఉకార - కారణావ్యాకృత - ప్రాజ్ఞశ్చ - మకారః॥

శృతిః॥ ఓంకారప్రభావేనా - ఓంకారంప్రభవావర్ష - త్రైలోక్యంసదరాచరం - ప్రాసోద్దహతపాపాని - దీఘం - సంపత్ప్రదో - వ్యయః - అథా మాత్రాసమాయుక్తాం - ప్రణవో - మోక్షదాయకః ॥

అనది ధ్యానవిందుచనిషత్తురీతిగా సదరాచరజగత్తు సర్వమున్ను ఓంకారప్రణవమన విరాడ్విశ్వ బ్రహ్మమునందె వుట్టెనుగాన యీ జగత్తుసర్వమున్ను ఓంకారప్రణవమన విశ్వబ్రహ్మస్వరూపముగానె యున్నది.

శృతిః॥ ఏకోదేవా - సర్వభూతేషుగూఢః.

అనెడికోపాలతాపి స్సవనిషత్తురీతిగా అట్టివరబ్రహ్మమగు చైతన్యమే సకలభూతములందు ఛాపించియున్నదనియును, కురియు.

శృతిః॥ ఏకస్తథా, సర్వభూతాంతరాత్మా యావందూషం వ్రతీరూపో బభూవ.

అనెడికరోచనిషత్తు వాక్యరీతిగా అట్టిసకలభూతములందును ఛాపించి యుండఁ జయితన్యము సర్వమునందు సమముగానున్నదనియు కురియు.

శృతిః॥ విశ్వంనారాయణగంహరిం, విశ్వమేవేదపురుషం.

శృతిః॥ విశ్వస్యభారీంవిశ్వకర్కో. దేవాసర్వభూతం యశోభాగ్యం.

అనియున్నదిగనుక అద్వితీయుండనగు అనగాయొక్కదేవుడును సకల భూతములకు సంఘంబులయందంతట ఛాపించియుండఁ ఎట్లనిన.

శృతిః॥ యథాతరంగకల్పోన్మైః కలమేవం, స్ఫురత్కలం, భటనామ్నాచి దాభాతి, సర్వబ్రహ్మైవకేవలం.

శృతిః॥ విశ్వంకర్మ, యతీతి, విశ్వకర్మిః విశ్వమనగాలోకము, కర్మయ తీతియనగా, సృజియిండుటవలన. అనఁ జేరినవిశ్వకర్మములను సృజియించి విరాడ్విశ్వబ్రహ్మము జీవుండయిన విభుబుదేవదేవతనుమా.

శ్లో॥ జీవోఆత్మవరఃక్షేత్రం । క్షేత్రజ్జీవకవే శ్వరం॥

అనియున్నదిగనుక.

శృతిః॥ ఆత్మావిశ్వకర్మణః, సర్వవ్యాపకో విశ్వకర్మణః.

విరాడ్రూపో నారాయణో విశ్వకర్మణః. అనియున్నదిగనుక.

ఓయినట్లుగ్రేష్టా విరాడ్విశ్వబ్రహ్మమే జీవుండయిన విభుబుదేవదేవతయనగా,

మందు జెప్పిన భూలోత్పత్తికని కారణములువుండును అవానుతక్షమై
 నవకృతియందు దక్షిణపక్షమయిన యాశ్వగుణకూడినందువలన బీజరూప
 మయిన తుద్రతత్వమనిపించుకొనును యీ తుద్రతత్వాన్ని పుష్కలబ్రహ్మవస్థయిం
 నుచేరి భూమియందుండె బీజముమొలగయుత్తినరీతిగా భూలోత్పత్తికి ఆవరణ
 మయి మహాతత్వమనియు సర్వాయనామగులొప్పునుండును యీ మహాతత్వమని
 దుగూడిన శివశయితన్యమే హిరణ్యగర్భుడనిపించుకొని యిదేనిష్ఠతత్వమని
 పించుకొనును మహాతత్వమను అంకురమే వృక్షోపాదియందు కొమ్మలవలననా
 ప్తియుండును అదియేదియనిన విద్యయనియు అవిద్యయనియు అంశకారమని
 యు త్రివిధములయియుండును పూర్వోక్తమయిన విద్యయందుకూడి శివశయి
 తన్యమే విరాడ్విశ్వబ్రహ్మమనిపించుకొనును ఇతనిశ్వాసములేవేదములు ఇతని
 శ్రేణులే చంద్రనూర్వులు ఇతని పదంగములే వజ్రగుణములు యీవిరాడ్విశ్వబ్ర
 హ్మపాదములయందు అతలము పాగోర్ధ్వమందువితలము కటివ్రదేశమందు
 పాతాళము కక్షియందు భువర్లోకమం పృథ్వీమందు సువర్లోకముకంఠమందు
 మహర్లోకము భూమధ్యమందు జన్మలోకము లలాటమందు తపోలోకము మూ
 ఢియందు సత్యలోకము నిర్వైకమను చతురశ్చ భువనంబులు యీవిరాడ్వి
 శ్వబ్రహ్మముయందె పుట్టించెను యీవిదె సకలలోకారాధ్యంప.

క. భువనాత్మకదాయాశుడు, భువనాత్మకమనుండు, బ్రహ్మాండంబుక,
 వివరముతోవదునాలుగు, వివరంబులుగా నొనచెకవిశదంబులుగక.

పృథివి - ఆవు - రేఖ - వాయువ - ఆకాశము - ఆత్మ - చంద్రుడుసూర్యు
 డు యీఅష్టమూర్తులును - యీవిరాడ్విశ్వబ్రహ్మమున కేశరీరమయియుండును
 విద్యాభ్యాసదశవల్ల అనేమాద్యష్టశిథులవల్లన ప్రసీదీనసంహారకారణమవ్రవే
 శములనె పంచతన్వములను ధరించి బ్రహ్మాదిరచనా విచిత్రముజేయుదుండెదము

యీవరమపురుషుడయిన విశ్వబ్రహ్మచయితన్యము అదియంది యందుఁజంతః
 కర్తణ మందహారమందుకూడగా జీవుడనె పేరువహించెను నీబుధ అంతర్గతము
 గు చిదాభాసజీవుడుబాహ్యగ్రస్తుండయిద్వప్తిదరిశనమువలన నీరెంటియందు
 ధవళారుణవీతనీలవర్షంబు లాదియగునానావర్షన్వయావములయిన అవంచీ
 కృత కార్యసమిప్తివలన సూక్ష్మశరీరమనిపించుకొనును పంచీకృతకార్యమయి
 నస్తూలసూక్ష్మకారణతను శ్రయములందుకూడి విశ్వలైఙ్గ ప్రాజ్ఞరూపముల
 చెనయినజీవుడను పశువు పంచవింశతిమాయాపాశములయందు కట్టుబడియి
 మ్మాయకులోబడియుండుననిగురుస్వామిబలికిన శిష్యుండత్యంతభక్తి యుక్తుం
 డయి యేమనుచున్నాడు.

.. స్వామీ యీవిరాడ్విశ్వబ్రహ్మమునందు పంచాక్షరములున్న పంచబ్ర
 హ్మమున్న పంచభూతపంచత స్మాతలజననమెట్టిదనివేదిన గురుస్వామియి
 ట్లనియె.

వినవోయి శిష్యా ఘోర్వోక్తంబగు విరాట్ పురుషుండయిన విశ్వబ్రహ్మము
 యందూహగలిగి నాయూహవలన కాలముజనించెను దానివలన చింద్వా
 కృతీసంభవించెను నీయాకృతీవలన ఆధకచంద్రాకృతీజనించెను దీనివలనకుండ
 లాకృతీబుట్టెను దీనివలన దండకాకృతీ పుద్భవమాయెను దీనివలన తారకాకృ
 తీపుద్భవమాయెను నీక్రమంబగు పంచాకారమువలన అనగా విరాడ్విశ్వబ్ర
 హ్మము యీవిశ్వబ్రహ్మమువలన పంచాక్షరియుంబుట్టె అదియెట్లనిన.

చిందువలన యకారంబుబుట్టెను ఆధకచంద్రాకృతీవలన వకారంబు
 బుట్టెను లాకృతీవలన శీవర్షంబు దండకాకృతీవలన మకారంబు తారకాకృతీవల
 ననకారంబుబుట్టెను యీపంచాక్షరములకు పంచబ్రహ్మలు అభిదేవతలయిన
 నించరి యావర్షమువలన ఈకానముధమున విశ్వజ్ఞబ్రహ్మయు జనించెను నావ

 ర్నమువలన తత్పురుషముఖమున శిల్పిబ్రహ్మయు జనించెను శివర్నమువలన
 అఘోరముఖమున త్వష్ట్రబ్రహ్మయును మకారమువలన వామదేవముఖమున మృ
 యబ్రహ్మయు నకారమువలన సజ్యోజాతముఖమున మనువిశ్వబ్రహ్మయుజన
 నంబయిరి యీవిధంబున పంచబ్రహ్మలవలన పంచతన్మాత్రలుంబుట్టి అదియొ
 ట్లంటేని యీశాన్యముఖంబున హకారంబు తత్పురుషముఖంబు నయకారం
 బు అఘోరముఖంబున రకారంబు వామదేవముఖంబున తకారంబు సజ్యోజా
 తముఖంబున లకారంబు జననంబయ్యెనొ తదుపరి యీపంచతన్మాత్రలవ
 లన పంచబూతజననమాయెనదెట్లన హకారమునందాకాశబూతంబునుయికా
 రమునందు వాయుబూతంబును రకారమువలననగ్నిబూతంబును వకారమందా
 పుబూతంబును లకారమువలన పృథివిభూతంబును జననంబయ్యెనటలపంగ
 భూత సమప్తిసాత్వీక హంకారమువలన జ్ఞానేంద్రియపంచకంబును తామసహం
 కారమువలన కర్మేంద్రియపంచకంబును జననము యీప్రకారంబుగాచతుషకా
 శగుంబులై అధ్యాత్మికలనంబడును వీటిధర్మములే ఆదిభౌతికమనంబడును.
 వీటిఅభి దేవతలే ఆదిదయివీకమనంబరగు నిట్లుచతుర్దశ దేవతలును పయిననుడి
 విన విరాడ్విశ్వబ్రహ్మము యను పరమపురుషునికి ఆవరణమయివుండును యీ
 విరాడ్విశ్వబ్రహ్మమే హిరణ్యగర్భునికి అండాకృతియైవుండును యీహిరణ్య
 గర్భుఁడు అవ్యక్తమునకు బీజరూపమైయుండును తదనంతరము పూర్వోక్తమైన
 పంగభూతములవృత్తాంతమంతయు వింటివిగదాయనిన శిష్యుండత్యంత సంతో
 షభరితుండయి యిట్లనియె.

స్వామీ సద్గురు దేవోత్తమా.

విరాడ్విశ్వకర్మ పంచముఖవివరణ నిర్ణయముగానుండురీతి చెలువును
 నియమింప సద్గురుస్వామి ఇట్లనియె.

విరాడ్విశ్వకర్మపంచ ముఖంబులు॥ సజ్యోజాతముఖము నకారవీణాక్షర
మునువిశ్వబ్రహ్మపుద్గ వించెను. తూర్పుదిశ॥

శ్లో॥ ప్రాచిదిశానా వసంతరుతూనాం - అగ్నిదేవతా - బ్రహ్మద్ర
విణం - త్రివృత్తౌమః - సౌపందదశవర్తని - స్త్రీయ - నిర్వయకృతమనూనాం
పురోహితవారః - సానగరుషిః - శ్వేతవర్ణము

త్రిమద్విరాడ్విశ్వ బ్రహ్మోనమః.

అకార ఉకారవ కార అర్ధమాత్ర స్యోన్యమేళన వి భాగములు	అనిద్యావిద్యానం వశురీయ్య పాదో న్యమేళన విభాగ ములు	స్థూణాదిదేవాచతుష్ట యాన్యోన్యమేళన విభాగములు	అవస్థాచతుష్టయా న్యోన్యమేళనవి భాగములు
జీవచతుష్టయా న్యోన్యమేళనవిభా గములు	ఈశ్వరచతుష్టయా న్యోన్యమేళనవి భాగములు	జీవేశ్వరచతుష్టయా న్యోన్యమేళనవి భాగములు	జీవేశ్వరచతుష్టయా న్యోన్యమేళనవి భాగములు

అకారము - అనిద్యాపాదము - స్థూణాదిదేవాః - జాగ్రత్తతాస్త - విశ్వము
విరాట్ - ఓత ఇదిచేరి బ్రహ్మపీఠము - సజ్యోజాతముఖము - పృథవి - తత్వము - న
కారవీణాక్షరముయందు - నిప్పత్తికళా - తారకము - మనువిశ్వబ్రహ్మపుత్పత్తి
పుద్గవించెను.

విరాడ్విశ్వబ్రహ్మవామకదముఖము॥ మకారవీణాక్షరము - మయ
బ్రహ్మపుద్గవించెను॥ దక్షదిశ॥

శ్లో॥ దక్షదిశాం - గ్రీష్మగుతూనాం - ఇంద్రోదేవతా - క్షత్రద్రవిణం
పంచదశస్థోమః - సౌనవ్తదశవర్తనిదికత్య పాద్యయ - త్రేతా - దక్షా
ద్యాతో - వారః - సనాతనరుషిః - కర్తవర్ణము॥

శ్రీమద్విరాట్పీఠ బ్రహ్మశాస్త్రము

అకారమున	అకారమున	అకారమున	అకారమున	అకారమున	అకారమున
కారము	కారము	కారము	కారము	కారము	కారము
అవిద్యాపాదమున	అవిద్యాపాదమున	అవిద్యాపాదమున	అవిద్యాపాదమున	అవిద్యాపాదమున	అవిద్యాపాదమున
పాదము	పాదము	పాదము	పాదము	పాదము	పాదము
సూలదేహమున	సూలదేహమున	సూలదేహమున	సూలదేహమున	సూలదేహమున	సూలదేహమున
సూలదేహము	సూలదేహము	సూలదేహము	సూలదేహము	సూలదేహము	సూలదేహము
బాగ్రత్తలో	బాగ్రత్తలో	బాగ్రత్తలో	బాగ్రత్తలో	బాగ్రత్తలో	బాగ్రత్తలో
గ్రత్త	గ్రత్త	గ్రత్త	గ్రత్త	గ్రత్త	గ్రత్త
విశ్వానిలో	విశ్వానిలో	విశ్వానిలో	విశ్వానిలో	విశ్వానిలో	విశ్వానిలో
దు	దు	దు	దు	దు	దు
విరాట్లో	విరాట్లో	విరాట్లో	విరాట్లో	విరాట్లో	విరాట్లో
ట్	ట్	ట్	ట్	ట్	ట్
ఓతలో	ఓతలో	ఓతలో	ఓతలో	ఓతలో	ఓతలో
ఓత	ఓత	ఓత	ఓత	ఓత	ఓత

ఉపకారము - విద్యాపాదము - సూక్ష్మదేహము - స్వప్న

వస్త్రతేజనుడు హిరణ్యగర్భుడు అనుజాత ||

ఇవిఅన్నియుచేరి విష్ణుపీఠము వామదేశముఖము జలచక్రము

మకారబీజాక్షరములు మయవిశ్వబ్రహ్మయుత్పత్తి ప్రకటనాకథాదండము
విశాక్షిశ్వబ్రహ్మ అఘోరముఖముశివకారబీజాక్షరము త్వష్టవిశ్వబ్రహ్మ
శుక్తుత్తి చశ్చమదశా.

శర్మిః॥ ప్రదీచీదిశాం, వషణరుతూనాం, విశ్వే, దేవా, నానిత్, ద్రవిణం
న ప్రదశస్తోమ- సప్తయేకవిగ్ం శవతణానితి, వతవయో, ద్యావరోయానాం,
పశ్చా, ద్యాతోవాశః, అనువననరుషిః. పీఠవర్నము.

శ్రీమద్విరా డ్విశ్వబ్రహ్మచేనమః.

ఉకారమున ఆ	ఉకారమున ఉ	ఉకారమున మ	ఉకారమున లో అ
కారము	కారము	కారము	ర్థము తము
విద్యాపాదము	విద్యాపాదము	విద్యాపాదము	విద్యాపాదమున
న అవిద్యాపాదము	న విద్యాపాదము	న ఆనందపాదము	తురీయపాదము
సూక్ష్మ దేహము	సూక్ష్మ దేహము	సూక్ష్మ దేహము	సూక్ష్మ దేహము
న స్థూల దేహము	న సూక్ష్మ దేహము	న కారణదేహము	న మహాకారణదే
స్వప్నము లో	స్వప్నము లో	స్వప్నము లో	స్వప్నము లో
జాగ్రత్	స్వప్నము	సుషుప్తి	విద్యాము
తైజసునిలో వి	తైజసునిలో తైజ	తైజసునిలో పా	లో ప్ర
శ్చుడు	సుడు	క్షుడు	శ్చు
హిరణ్యగర్భుని	హిరణ్యగర్భుని	హిరణ్యగర్భుని	హిరణ్యగర్భుని
లో విరాట్	లో విరాట్	లో అవ్యాకృతుని	లో
అనుజ్ఞాత లో అ	అనుజ్ఞాత లో అ	అనుజ్ఞాత లో అ	అనుజ్ఞాత లో అ
నుజ్ఞాత	నుజ్ఞాత	నుజ్ఞాత	నుజ్ఞాత

మకారము-ఆనంద - పాదము - కారణదేహము - సుఖత్వవస్త - ప్రా
జ్ఞాదు - అవ్యాకృతుడు - అనుజ్ఞైకరసుడు, ఇవిచిరి - రుద్రపీతము - అఘోరము
భుము - అగ్నితత్వము - శివారబీజాక్షరము - త్వష్ట విశ్వబ్రహ్మజనించుట - వి
ద్యాకళా - కుండలాకృతి॥

విరాడ్విశ్వబ్రహ్మ - తత్పరమముభుము - వకారబీజాక్షరము - శిల్పవిశ్వ
బ్రహ్మ - పుత్రపత్ని - పుత్ర్యించను - పుత్రరదికా॥

శ్మతిః. ఉదీచి దిశాంశరద్రుతూనాం, మిత్రావయగపుదేవతా, పుష్కదవి
ణం. ఎకః గంశస్తోమ, సౌత్రిణవతాని, స్తుత్యవాడ్వయ, ఆనందోయానాం, ఉ
త్తరాద్వాతోవాతః, ప్రతన్నరుషిః. క్షవ్యవర్షము.

శ్రీమ ద్విరా డ్విశ్వబ్రహ్మణోనముః..

మకారము	అ	మకారమున	మకారమునము	మకారమున అ
ధమాత్రము		మకారము	కారము	ధమాత్రము
ఆనంద పాదము		ఆనంద పాదము	ఆనందమున ఆ	ఆనంద పాదము
న అవిద్యాపాద		న విద్యాపాద	నందపాదము	న తురీయపాద
ము		ము		ము
కారణ దేహము		కారణ దేహము	కారణ దేహము	కారణదేహమున
న స్థూలదేహము		న సూక్ష్మదేహ	న కారణదేహ	మహాకారణ దే
		ము	ము	హము
సుఖ ప్రిలోజా		సుఖ ప్రిలోన్వి	సుఖ ప్రిలోసుఖ	సుఖ ప్రిలో తురి
గ్రత్త		పన్నము	ప్రి	యుము.
ప్రాజ్ఞనిలో		ప్రాజ్ఞనిలో త్తైజ	ప్రాజ్ఞనిలో ప్రా	ప్రాజ్ఞనిలో కూ
శ్వుష		సుడు	జ్ఞుడు	టస్తుడు
అవ్యాకృతుని		అవ్యాకృతునిలో	అవ్యాకృతునిలో	అవ్యాకృతునిలో
లో విరాట్		హిరణ్యగభుః డు	అవ్యాకృతుడు	వరమాత్య
అనుజ్ఞైక రసుని		అనుజ్ఞైక రసుని	అనుజ్ఞైక రసుని	అనుజ్ఞైక రసుని
లో ఓత		లో జ్ఞాత	లో అనుజ్ఞైక రసు	లో అవికల్పుడు
			డు	

పైజెప్పిన బెల్లగూడి - సదాశివసీతము - ఈశానముఖము - ఆకాశతత్వము
యకారబీజాక్షరము - విశ్వజ్ఞబ్రహ్మపుత్పత్తి - శాంత్యతతం - కళాబిందురూపం

అధఃమాత్రమున
అధఃమాత్రము
తురీయపాదమున
తురీయపాదము
మహాకారణమున
మహాకారణము
తురీయమున
తురీయము
కూటస్థునిలో
కూటస్థుడు
పరమాత్ములొ
పరమాత్ముడు
అవికల్పునిలో
అవికల్పుడు

ఇది శివతత్వము - శివతత్వమును - శక్తి
తత్వమును మీరినదే - నిర్గుణము - విరాడ్విశ్వ
బ్రహ్మము - ఆదినిష్కళము - నిరీహము - నిష్ప్ర
పంచము - నిర్మలము - నిరంజనము - నిర్వికా
రము - నిరాలంబము - నిర్ముక్తము - నిత్యము - బు
ధము - కేవలము - అఖండము - అప్రమేయము
అన్వీయము - ఆద్యంతమహిమము - పరాత్పర
ము - అపరోక్షము - స్వయంబోధి - సర్వవ్యా
పకమయిన విరాడ్విశ్వ బ్రహ్మము నిండియు
న్న నిరతిశయానందము ||

టీ|| పరన్నత్రయాత్మకమయిన ప్రణవమే
విరాడ్విశ్వబ్రహ్మ స్వరూపము - ప్రణవమేవా
యస్వరూపము - యీప్రణవమే ఆత్మస్వరూప
ము ఆత్మ - విరాడ్విశ్వబ్రహ్మము - సత్యస్వరూప
ము - యీప్రణవమే సర్వకారణ స్వరూపమని

వందనము జేయుచున్నారు. యీప్రణవమే వేదశాస్త్రపురాణేతి హాసశృతిస్త్ర
తులకు షట్ శాస్త్రములకు - సకలాధః సారహంశములకున్న మూలము
అనగా ప్రణవమున్ను - నమః శివాయః - యను పంచాక్షరియున్న ముప్పది
రెండు అక్షరములకున్న ముందు జెప్పిన వేదములకున్న బహుశాస్త్రాధిహాసముల
కున్న యీప్రణవపంచాక్షరీ తలకట్టు అయిఉన్నది గదా గనుక సర్వవిద్యల
కుప్రణవమను విరాడ్విశ్వబ్రహ్మమే ప్రభువు అప్రభువే సర్వసూతముల యందు
నిండియున్న పరాత్పరుడు || అనగా ||

శృతిః॥ పరబ్రహ్మ - పరయోగం పరమాత్మా పరమామృతం॥ అని యున్న దృష్టాంతరములనుబట్టి ఆపరమాత్మక మయిన తత్త్వబ్రహ్మయిన పరబ్రహ్మము సమస్త భూతములయొక్క హృదయమందు నిండియున్న - పరమాత్మయే ఆపరమాత్మకై లలితాగ్రములందు నివసించియున్నవాడును - అంతశ్చాహ్వాహృదయములందు సర్వత్రమూర్తి త్రయాత్మకడయి యజ్ఞస్వరూపుడయి షటాంగస్వరూపుడయి బ్రహ్మవిష్ణు రుద్రస్వరూపమయి యింద్రుడయి చంద్రాదిత్యాది దేవతలయి ప్రజల పాలించుచున్నాడనితాత్పర్యము - అట్టి విరాడ్విశ్వబ్రహ్మమే ప్రపంచారీనుడు ప్రపంచస్వరూపుడును జీవులను మేపువాడును - సర్వవ్యాపకుడును - విశ్వమునకు కర్తయును ప్రభువును కాశ్చితుడును - నాశరహితుడయిన - విరాడ్విశ్వబ్రహ్మమునకు వండనములు అట్లు ప్రణవబ్రహ్మచక్రమని కొన్ని గ్రంథములయందు జెప్పబడియున్నది. గనుక యీప్రణవబ్రహ్మచక్రమే విరాడ్విశ్వ బ్రహ్మపంచ ముఖంబులుగా తెలియబడుచున్నది.॥

శృతిః॥ విశ్వకర్మో ప్రతీయంతే - ఆధనిత్యోదేవాపికో విశ్వకర్మా॥

శృతిః॥ విశ్వస్య ధారణ్య విశ్వకర్మో దేవాసర్వభూతం - యశోపాభ్యం॥

శృతిః॥ ఆనందం బ్రహ్మపురుషం - ప్రణవీశ్చస్వరూపా - ఆకారః

కారో మకారయతితా నాకదాల - సమభవతాదో - మితముక్తాముత్యతే - యో గిజన్మసంపారబంధనాల్ ఓంనమో విశ్వకర్మాయతి - మంత్రోపానకోసాయు ద్యంగమిష్యతి॥

శృతిః. పితరః పితౄమహావ్రతకాతేనవక్తః, పాంతుతే, నోవదశ్మిం బ్రహ్మనస్మిం క్షత్రోస్యాం, మాశిష్యస్యాం పురోదాయా, మశ్మిం, బ్రహ్మనస్మిం కర్మంనస్యాం, దేవమాత్యాం, స్వావిస్వాహ, విశ్వబ్రాహ్మణేయదన్నమమ యీవిరాడ్విశ్వబ్రహ్మము హేమవర్షము.

వాయు పంచకము॥ స్రాణ వాయువు - అపాన వాయువు - ఉదాన వాయువు - సాన వాయువు - వ్యాన వాయువు - యీ అయిదున్ను ॥ వాయు పంచకములను బడును॥ శబ్దము - స్పర్శము - రూపము - రసము - గంధము యీ అయిదున్ను విషయ పంచకములను బడును ॥ యివెనంచత స్కాంతలు॥

పంచభూతపంచవిదేశతివివరణచక్రము.

భూతములు	ధర్మములు	కర్మములు	వర్ణములు	అధిదేవతలు
పృథివి	శ్లేషించట	ధరించడము	స్వర్ణము	మనుబ్రహ్మ
జలము	చెప్పడము	పడునుజేయు డము	స్వేతికము	మయబ్రహ్మ
అగ్ని	వెలగడము	కొల్పడము	యెరువు	త్వష్టిబ్రహ్మ
వాయువు	చెలించడము	చెర్చడము	పొగ	శిల్పిబ్రహ్మ
ఆకాశము	బయలులయి యుండడము	ఆవకాశమి య్యడము	నిలము	విశ్వజ్ఞ బ్రహ్మ

షడ్విధములవివరణము. మంత్రార్థము, పదార్థము, వర్షార్థము, తత్త్వార్థము, భువనార్థము, కళార్థము, అని ఆరువిధములు, అందు మంత్రార్థము. సజ్యోజాతము, వామ దేవము. అఘోరము, తత్స్వరము. ఈశానము. హృదయము, శిరస్సు, శిఖి, కవచము, నేత్రము, అస్త్రము, అని పదునొకవిధము పదార్థము, దేవసద్భావేశ్వర మహాతేజయోగాధిపతి ముంచముంచ ప్రధమ ప్రధమ, సర్వ, సర్వ, భూతసుఖప్రద, సర్వసాన్నిధ్యకరబ్రహ్మ విష్ణు, కుండ, అనాదితా, నాచిత అస్తుతాస్తుత, శ్రుర్వస్తిత, సాక్షి, సాక్షి, తురుతురుపతం గవతంగ పింగపింగ, జ్ఞాన, జ్ఞాన, శబ్దశబ్ద, సూక్ష్మ, సూక్ష్మ, శివసర్వ, సర్వ, ఓంనమః శివయ, ఓంనమోనమనమశివ ఓన్నమమూపి ప్రధమ ప్రధమతేజస్తేజ జ్యోతిజ్యోతి అరూప అనగ్ని, అఘామ, అభస్మ, అస్మాది, నానాధూధూధూ, ఓం భూః, ఓం భువః, ఓం సువః, అనిధననిధనోద్భవ, శివసర్వ, వరావరాత్మాభు వనేశ్వర ధ్యాన్నహార, ఓన్నమశివయ, సర్వప్రభు, శివ ఈశానమూర్తి తత్పు

రుషవక్త్ర, అఘోరహృదయ, వామదేవగుహ్య, సశ్యోజాతపాద, ఓన్నమగు
హ్యతి గుహగోప్త, అనిధనసర్వయోగాకృతి, సర్వవిద్యాధివజ్యోతి రూపవరమే
శ్వర, పరమేశ్వర, అచేతనాచేతనావ్యోమ్యవ్యోమ్ని, వ్యాపింవ్యాపినివ్యోమరూ
ప. సర్వవ్యాపిని, శివానంత, అనాధ, అనాశ్రితా, ధృవశాశ్వితయోగ పీఠసౌ
ష్ఠిత నిర్భయోగి, ణ్యాన్నహర. అని.

ఆవ్యోంకారముల ఎనుబదియొకటి.

వర్నాధ్వవివరణచక్రము.

అం	ఆం	ఇం	ఈం	ఊం	ఋం	ౠం	ఎం	ఐం	ఒం	ఞం
అం	ఆం	ఇం	ఋం	ఊం	ఋం	ౠం	ఇం	ఐం	ఊం	ఞం
అం	తం	దం	ధం	ణం	తం	ధం	ఢం	నం	వం	ఫం
బం	భం	మం	యం	రం	లం	శం	షం	సం	హం	ళం

అని యేబదియొక్కవిధము! త్వత్వాధ్వము - పృథివి ప్రకృతి - ఋషీత
హంకారమున - శ్రోత్రతత్ - చక్షుజిహ్వ - ఘ్రాణవాక్ పాణిపాద - పాయు
గుహ్యశబ్ద - స్పరిశ - రూపసంగంధఆకాశ - వాయువహ్నిజల మాయకాలని
యతి - కలవిద్యరాగపురుష - సదాశివ - ఈశ్వరశుభవిద్య శివశక్తి అనిత.
త్వములు - ముప్పదియారు లేక భూతసంచకజ్ఞానేంద్రియ పంచక కర్మేంద్రి
యపంచక ప్రాణపంచక - శబ్దాది పంచకములును - మనాదిచెతుష్టయ పం
చకములును - గూడి యిరుపదినాలుగు - తత్త్వములు పయిజెప్పిన ముప్పదియా
రు తత్త్వములును - షడ్భావవికార - షడ్భౌతిక - షడ్దూర్మ - అరిషడ్వర్గము
లును - జీవత్రయ గుణత్రయ - కర్మక్రయములును - వచనాదానగమన - నిగ
ర్గానంద - యులును - సంకల్పాధ్యయవసాభి మానావధార గుణములును - తై
చిత్ర యాదీచతుష్టయములును దిగ్వాతారాగ్రాది - చతుర్థ శేంద్రియములును
జీవతులును అనునవి - యన్నియుగూడి తొంబదియారు తత్త్వములు.

భువనాధర్వాము - భద్రకాళి - వీరభద్రత్రిలోచన - నభ - లిఘ్నువివాహ సంహృ హత్రిదశేశ్వర - త్వక్షగణాద్యక్షశంభూ - దౌంష్ట్యనభ్రఫణింద్ర - ఉదుంబర - గ్రసనమారుతాశన - క్రోధన - అనంతవృషధర - వృషబలిప్రియ భూత - పాలజేష్ట - శర్వసురేశ్వర - వేపపారగజ్ఞాన భూసర్వజ్ఞ ఈశానన విద్యాధి ప్రవకామద ప్రసాదశ్రీధర రత్నధర - లక్ష్మ్యధర జటాధర సౌమ్యధర ధన్యరూపనీధిశ - మేఘవాహనకపడిపంశిఖి - పంచాంతక - క్షయాంత తీక్షణ - సూక్ష్మనాయువేగ - లఘుశ్రీఘ్నునాద - మేఘనాద - జలాంతక - దీఘకాహు - జయభద్రశ్వేతమహాబల - పాశహస్త - అతిబల - బలదౌష్ట్య లోహిత - ధూమ్ర - విరూపాక్ష - ఉధ్వ - కేశభయాంతక - హరదండ్రి మారణనిరుతి - ధర్మపతి అధర్మపతి వియోక్తసంయోక్త - కర్తవిధాత - ధాతహర - మృత్యుధర్మఅక్షయాంత భస్మాంతక - వజ్రబాహుదహన - జ్వలన హరిహర - పాతుకపింగళహుతాశన - అగ్నిరుద్ర - త్రిదశాధిప - పినాకి - కాస్త - అవ్యయ - విభూతివధాన వజ్రదేహబుధఅజకపాలేశరుద్రవిష్ణుబ్రహ్మ హుట కేశ్వరకూక్మాండ కాలాగ్నిరుద్ర శ్రీకర్మజామకౌమారీ - వైష్ణవబ్రాం హ్మ - భైరవ - కృతఅకృత - స్తలేశ్వర - సుబ్రాహ్మ్య - ప్రాజేశ - సౌమ్య ఇంద్రగాంధర్వ - యక్షరాక్షసనైశాచ - స్తలేశ్వర - శంఖకర్మకాలాంజన మండలేశ్వర - మహాండస్విరండ - సకలాండ - స్తాణు - సర్వాక్షభద్రకర్మ గోకేర్మమహాబయ - అవిముక్తరుద్రకోటివస్తాపద - భీమేశ్వర - మహేంద్ర అట్టహాస - విమలేశ్వర - నఖిలఅనాఖిల - కురుక్షేత్ర - గయాక్ష - మహాభైర వ - కేదార - శ్రీశైల - మహాకాశ - మధ్యమేశ్వర - అంబాదికేశ్వర జలే శ్వర - హరిశ్చంద్ర - అకులేశ్వర - ఉందిముడిభారభూతి - జౌషధి - పుష్కరనైమిశ - అమలేశ్వరి - అంగుష్ఠమాత్రార్క - ఈశాన - ఏకేక్షణ - ఏకపింగళఉద్భవ - అభవ - వామదేవ - మహాద్యుతిశిఖర - ఏకవీర - క్రోధచండ ఏకశివ - అనంత - అజఉమావతి ప్రచండఏకస్థాదఈశాన - భీమ - ఉగ్రభీమఅనంత - సూక్ష్మశివోత్తమ - ఏకనేత్ర - ఏకరుద్ర - త్రిమూర్తి శ్రీకంఠ శిఖండి - వామజేష్టశౌరికాళ కలవికర్మబలవికర్మ - బలవ్రమధ - సర్వభూత - దమనమనోన్మత్తనాశిత - అనాథునఅనంతవ్యోమరూప వ్యాపినిఉధర్వాగా మిని - రోచిక - మోచిక - దీపిక - ఇందిరశాంత్యతీత - శాంతివిద్యాప్రతిష్ఠనివృత్తిజగిభువనము ఇస్నూటయిరువదినాలుగు,

కథాధ్వముని వృత్తిచరిత్రా విద్యాశాంతిశాంత్యతీతః శనుకశలు అయి
దు అనగా యీపంచకశలలో మంత్రపదవర్షము తత్వపదభువనములును త
త్వములలో భువనములు చేరి యున్నవి వీటవిశేషవివరణము కైవల్యనవనీత ప్ర
థమప్రకరణమున అరువదియొక్కపద్యమున జూడవలెను.

శురియుసర్వమయమంత్రములును నప్తకోటిచేఢములుగలవై ఉండగామం
త్రాధ్వమందు పదునొకండుమంత్రములు మాత్రముచెప్పటకు హేతువేమనిన వి
రాడ్విశ్వకర్మపంచముఖంబులయందె సకలాగమమంత్రములును పుట్టుటచేత స
జ్యోజాతాదిపంచమంత్రములు ఆమంత్రములకు ముఖ్యములైవున్నవిషడంగదేవ
తామంత్రములువలన పదునొకటిమంత్రములనిచెప్పబడెను.

షడంగములనగా యౌద్ధిదనిన విరాడ్విశ్వకర్మయొక్క యేకాంగమున్న
పంచబ్రహ్మలయొక్క పంచాంగములున్నా షట్ అరుఅంగములయెను.

శ్లో॥ మకారంమననంచైవ త్రకారంతాణమత్యతే మననత్రాణమిత్యాహు మం
త్రమిత్యభిదియ్యతే॥

అనున్యాయముచేత పరబ్రహ్మము మననమునకున్నా రక్షణమునకును వి
లక్షణమగుటవలన మంత్రద్యాతీతమును సర్వదేశవ్యాపకత్వము గలుగుటవలన
పదధ్యాతీతమును ఆవర్తమగుటవలనవర్తాధ్యాతీతమును సర్వస్వామియగు
టవలన భువనధ్యాతీతమును నిష్కళమగుటవలన కళాధ్యాతీతమును అగును

ఆగామ విభాగములు॥ కామికయోగము చింత్యము, కారణము, అజితము,
దీప్తము, సూక్ష్మము, జగతి, అంశుమానము, సుప్రసేధక, విజయము నిశ్వాస
ము, స్వాయంభువము, అనలము, వీరము, రౌరవము, మకుటము, విమలము, చం
ద్రజ్ఞానము, బింబము, ప్రోద్ధితము లలితము, సంతానము, సార్వోత్తమము, కిరణ
ము, భేదము, వాతూలము, అనునవి యిరువదియొనిమిదియును ఆగమములు.

పైనచెప్పిన మంత్రపదభువన పదములును యివియన్నియు పరబ్రహ్మ
యను విరాడ్విశ్వకర్మ పంచముఖంబులలో సజ్యోజాతవామదేవ ఆఘోరత
త్వరుష ముఖములు నాగింటియందును పైనజెప్పిన యిరువది యొనిమిదియును
ఈశానముఖమునందు యొనిమిదియునుగా చెతుర్ముఖబ్రహ్మ నాలుగుముఖంబు
లలో నాలుగువేదములు పుద్భవించినట్లు దృష్టాంతర మగుపడుతూవున్నది.

గన్తుక అమరపదము స్వయంభూశ్చతురానన॥ అని జెప్పబడియున్నదిగ

దా, సర్వసూన్యనిరాలంబం స్వయంభోవిశ్వకర్మణః॥ యీవిశ్వకర్మవలన గ
లిగినటువంటివాడేకదా యీచెతురాననుడు. యిందువలన చతుర్ముఖబ్రహ్మ
వలన కొన్ని వేదశ్మతులు సృష్టించినాడనుటకు యోగంబియగును లేదు.

శ్లో॥ లక్షంతూచెతురోవేదాః ద్విలక్షంసూపశాస్త్రయోః షోడశంమాలినీశాస్త్రం
ద్వాత్రింశ భరతముత్యతే అబుఁధంశిల్పిశాస్త్రంచ ఆగమంతుచతుర్దశ్ అ
యుర్వేదం త్రిలక్షగచ్ఛ చాతుర్లక్షంచబోతిషం॥

అనుప్రమాణముచేత ఆగమచేతనెరుంగవలయును పాచ్చరాత్రశాస్త్రాది
సకలమయమంత్రములకును యీయాగములెకారణములు.

అట్లానిండియున్నప్పటికి అనుభవించగలందులకు యల్లివారలకు చిక్క
నేరదుగదా అయినాకష్టించి అనుభవించినటువంటి మహానీయులు సర్వవ్యాప
కులయి పున్నారనే భావాధాము.

గనుక బ్రహ్మాండమే ఆకాశము. అదిబాహ్యధాప్రభావమైయున్నది

స్వామీఅంతరాధాప్రభావమెట్టిది.

అండాండరి తెల్పుగలిగినటువంటి నేత్రస్థాన్లోనుండు వస్తువనెరుంగుము
గనుక చూచేదంతాసాకారం చూపునిల్పితేనిరాకారం అని జెప్పబడియున్నది
అదేనిర్గుణస్వరూపము.

పిండాండంబిందువనే పాప పాపమధన్య వెలీగేకళ బ్రహ్మాండము
ఆకళేనిష్కళేతానాయనా విరాడ్విశ్వబ్రహ్మము,

పంచభూతములవివరము పృథివి, ఆపః, తేజవాయువఆకాశం, బాహ్య
ధాప్రభావమైయున్నది. అంతరాధాప్రభావము, తెల్పుచున్నాను సూక్ష్మగ్రా
హినైగ్రహించుమా.

పృథివి. యెరువు, పుడకంతెల్పు, అగ్ని, నల్పు, సునీళమనెపాపెనాయు
వ, అందు మధ్యనువెలీగేకళేఆకాశం ఆకళలో నిష్కళేతానాయనావిరాడ్వి
శ్వబ్రహ్మ అదేనిర్వికల్పము అక్కడత్రివేణులకు వివరము.

మైనలుపుగంగ, నునీలంబయి పాపేయమున ఆమధ్యను వెలిగెక శైవరస్వతి శృ॥ నీలతోయదమధ్యస్తం॥ అనగా నీలముతోసమానమైనటువంటి, తోయ, అనగా పుదకము, అనగా నలుపుమధ్యను. శృతి॥ విద్యున్లేఖేవభాస్వరా అనియుండుటవలన పుదకమైన నల్పుమధ్యను విద్యున్లేఖప్రభావమైయున్నది, అక్కడనే ముక్తికాంతానివాసం॥ అక్కడత్రిమూర్తులకువివరం॥ యరుపుబ్రహ్మ అకారమాత్మకమైన తెలుపువిష్ణువు ఉకారమాత్మకమైన నలుపుశివుండు మకారమాత్మకమైన అదృశ్యమయకమలం నిద్రసంగమాదులకు అక్కడనేపుద్గరించెను ఆలోనికళయందే యుంకారమయినానాదము ఓంకారమునకు పరమవశమైననిశ్శబ్దం నిష్కలేతానాయనా విరాడ్విశ్వబ్రహ్మము ఇతనేపరమబ్రహ్మము యితనేవిశ్వకర్త॥ అక్కడవంచశక్తులకువివరము॥ యరుపుఆదిశక్తి తెల్పుయిశ్చాశక్తి నల్పుక్రియాశక్తినునీలమైనపాపెజ్జానశక్తి అపాపమధ్యను వెలిగెక శైవరాశక్తి ఆకళలోనిష్కళతానాయనా పరబ్రహ్మము అక్కడరేచకపూరకాదులకువివరం రేచకంయరువు, పూరకం తెల్పు, కుంభకం నలుపు, సూచికం నునీలమైనపాప ఆపాపమధ్యవెలిగె కళైవరాశక్తి ఆకళలోనిష్కళతానాయనా విరాడ్విశ్వబ్రహ్మము॥ అక్కడమండలత్రయాదులకువివరము॥ నల్పుఅగ్నిమండలము, ఆలిందువేసూర్యమండలము, ఆలోసర్వమండలమగుపడేదే చంద్రమండలము, ఆలోనిష్కళైయరుకామరుపు యెరుకేతానాయనా॥ శృ॥ విశ్వం నారాయణుడు తత్వరూపకమే సచ్చిదానందాదులు యీసచ్చిదానందాదులు యెట్టివనిన॥ యిందుగలడందులేడని సందేహమువలదుచక్రి సర్వోపగతుండెందెందువెతకి చూచిననందందేగలదు దానవాగ్గణివింటె॥

అనిప్రహలాదుండు సర్వమూ యొక్కడచూచినా అక్కడనేసచ్చిదానంద స్వరూపమయి నిండియున్నాడని జెప్పబడియున్నది, గనుక మూప్రకారముగా విరాడ్విశ్వకర్మయొక్క క్షణికదా స్వరూప బేధములుగా ప్రకాశిస్తూవుండెను. శృ॥ అంత్రబాహిశ్చతత్సర్వం వ్యాప్యానారాయణస్థితః॥ అంత్రబాహిశ్చతత్సర్వం వ్యాప్యవిశ్వకర్మణః॥ వీపీలికాద్విబ్రహ్మ పరియంతరమున్న జంగమస్తావరాదులయందు వ్యాపించియుండెను. సత్తుచిత్తుఆనందములకువివరము॥ సత్తుఅనగాతనలోవెలిగేదీప్తి సత్తుబిందువనె పాపబాహ్యుండు అగువ

దేవస్తువులన్ని చిత్తు అనిత్యమయినచిత్తు అనేవిందువయందు నిరంతరం అగుపడె
పేరుగల వస్తువలన్ని మిద్యగ గాయని నిష్కళజ్యోతిస్యయావం నీపునీపుండదే
ఆనందం. అక్కడ పవిత్రయాదులకు వివరం॥ త్వం పద ప్రకాశమానమైన తేజ.
స్సతత్వదమనెబిందువె అసిపదం. అక్కడ నాదుబిందుకళలకు వివరము॥ పయినా
శమందునాదం అనీలంలోను నీలమయినాబిందువేపాప అలొక శేతానాయనా
పరబ్రహ్మం అక్కడానాశ్శకువివరం ఇడాయడమభాగం శీవస్తానం కుడిభా
గంపింగళ నశినాశం సుషంవన్నయిదిగాక నిత్యమాగకంయెమంటె పైనలుపు
యధాసునీలంఅయినాపాపెపింగళ ఆనదుమవరిముల్లువంటిసూక్ష్మరంధ్రం. అదే
జగజ్యోతియైనర్వపరిపూర్ణమై వెలుపలలోనల ప్రకాశిస్తున్నదే సూక్ష్మరం
ధ్రం అదేవిరాడ్విశ్వకర్మా॥ క॥ విత్తుమింగ్లనేనివృద్ధిగా నేరదు విత్తుమింగకున్న
వృద్ధియాను విత్తువిశ్వకర్మవివరించిమాడరా విశ్వడాభిరామవినురమేము॥

శ్లో॥ ఓమిత్యేకాక్షరంబ్రహ్మం బిందురూపప్రకాశమేత్తు బిందురూప
స్తీతేనాత్మాబ్రహ్మస్వంచ్చకరిష్యతే॥ యీప్రణవమేవిశ్వబ్రహ్మము యితనీ
బిందువె॥ ఆత్మానామేకసంభూతం అనియున్నప్రకారం సర్వాత్మలయందు
నిండియున్న పరాత్పరుండయిన శ్రీవిశ్వకర్మయితనేకదా. కం. లోకంబులులో
కేసులు లోకస్తులుదెగిన తుగినలోకంబగు వెంజీకటికవ్వల నెవ్వాడేకా
కృతి వెలుగునతనినేశేవింతు॥ తా॥ లోకంబులుఅనగా త్రిలోకములు మొదలు
కొని చతుదశభువనంబులు లోకేసులుఅనగా త్రిమూర్తులున్నా లోకస్తులు పె
ద్దలయినటువంటివారలున్నా యోగులున్నా తెగినతుదిఅనగా యిట్టిమహానీయ్యు
లందరు సలోకంబగు అట్టిలోకంబును మించ్చినపెంజీకటి అతిమహాగాడాంధ
మయినటువంటిది కవ్వల అనగా యింకాఅంతవైన నెవ్వాడేకాకృతి వెలుగు
తున్నటువంటి వాడుయెవడో నతనినేశేవింతు॥ అని యీప్రకారము గజేం
ద్రుండు నిరామయనిర్వికల్పమయివున్న స్వయంప్రకాశుండయిన పరాత్ప
రుండయిన శ్రీవిశ్వకర్మను అనేకస్తోత్యంబుజేసి కృతాఘకండామెను.

గీ॥ వీర్యమెడలినవెనుక తెలదినుభమురోత పొట్టనిండినవెనుకబువ్వరోత. తత్వ
మెరిగినవెనుకతగుశాస్త్రములురోత భావభయవిలింగభావలింగ॥

శ్లో॥ పంచమసూన్య చక్రాలకువివరము॥ నీలములోకర్పూగవర్నం యీకపిలవ

ర్నం ధూమ్రవర్నం తామ్రవర్నం యీమాడుశూన్యచక్రాలు | నదుశ్శబ్దం
జీవంచ శివశ్శపరమాత్మనః అనియోబీజసంయోగంచ తస్మలింగాప్రభూజయే
త్తు నమరెండుజీవులు శివ రెండు శిముడు య అయిక్యపరచేమాత్మడు యిది
వంచాక్షరికిఅనుభవము శివజీవరూపమేకమా సూరా తానుశివుడన్న యెరుకే
లేనిదాయెర శివనామపదమూలుచింతానీజంబైతె శివజీవరూపమేకమాయోర
తానుశివుడన్న యెరుకలేనిదాయెరా||

షడ్చక్రసహస్రార వివరణచక్రము.

ఆధారచక్రము గణపతి	స్వాధిష్ఠిచక్రము. బ్రహ్మరాజసగుణము.	మణిపూరకచక్రము. విష్ణుసత్వగుణము.
అనాహతచక్రము. శిముడుమనోగణం	విశుధచక్రంజీవ తమోగుణము.	అగ్నియచక్రం జీవగణం
		సహస్రారంక మలంకిరణంలు

ప్రణవపంచాక్షర అనుభవవివరణ చక్రము.

ఓంకారం విశ్వకర్మ	పంచభూతాత్మా	ఓం
నకారం మనుబ్రహ్మ	దశేంద్రియ	న
మకారం మయబ్రహ్మ	మనోపాభ్యాం	మ
శకారం త్వష్టబ్రహ్మ	బుధినాయకం	శి
వకారం శిల్పిబ్రహ్మ	దశచాయువ	వా
యకారం విశ్వజ్ఞబ్రహ్మ	త్రిగుణంభవేత్తు	య

జీవేశ్వరఘట్టవిచారము ప్రకరణము.

టీక-కలశాంబుదములంకలశ ఘట్టమును అంబుదమలంమేఖమును తద్గత జ-
లములకా ఆఘటమేఘ నిష్ఠములయిన జనములన కడద్రోయం త్యజింపగాను
ప్రతివిగబములు లేనందునఅఖండమై భాగింపరానిదై ఒకటియై ఎకమైభింశ్చుల
నుండు అన్ని చోట్ల నిండియుండును.

తా-కడవయందుండు జలమును త్యజింపగా ఆకడవయందును మేనును నుండు నీశ్వయందుప్రతిఫలించిన ఆకాశప్రతిబింబములు లేనందున ఆకాశముఆకారములేనిదియును భాగింపరానిదియును ఎకమైనదియునునై అన్నిచోట్ల సర్వవ్యాపకమైన అంతర్వ్యాపకమైనవరంపరాత్పరుడయిన ఆవిరాడ్విశ్వబ్రహ్మము సచరాచరజంగమస్తావరాదులయందు నిండియుండుననితాత్పర్యము.

సీ. త్రాడుభుజంగమై స్త్రాణువపుషుడై రాజిల్లు శుక్తికరజితమగుచు । మరుమరీచకలునిర్మలసలిలంబులై తోడరిమిన్న శితమైతోచుపగిది । నద్వయామలసచ్చిదానందమయుడనైతగు నేనుమిగుల ఎద్దానివలన । నోలుతననబడ దుఃఖాత్మకములైన జగములైకనుపింతుజనులకెల్ల । దృఢతరాద్వైతవిజ్ఞానదృష్టిచేత । పండితులూర్నినిర్గుణబ్రహ్మమయుడ నైనననుగాంచినంతనెయ్యదియభావమగు నదీయ్య సూమదీయ్యమాయాతమంబు॥

టీ- త్రాడు, రజ్జువు, భుజంగమై, సర్పమై, స్త్రాణువు, ఆకులు, కొమ్మలు లేనిచేట్లు, పురుషుడై, మనుష్యు, రాజిల్లు, శుక్తిక, ప్రకాశించునట్టి, ముత్యపుచిప్ప, పెండియై, మరుమరీచికలు, ఎండమావులు, నిర్మలసలిలంబులై, తేటనీశ్వయి, తోడరి, పూనికతో, మిన్ను అకాశము, అశితమయి, నల్లనై తోచునగిదింకనబడునట్లుగా, అద్వయుడనై, అద్వయ, తనకంటె, వేరు లేనిఅమలనిర్మలమైననత్, అవస్తాత్రయమునందు నశింపనిచిత్, సాధనానంతర నిరపేక్ష, స్వయప్రకాశమగుజ్ఞానమును, ఆనందనిత్యనిరూపాధికనిరతిశయ, సుఖమునుమయుండనై స్వరూపముగలవాడనై. తగునేను ఈనెప్పబడిన లక్షణములుగలిగి, తెలుగుచున్న, నేనుమిగులమిక్కిలి, ఎద్దానివలనక, ఎమాయవలనతొలుతక మొదలుజనులెల్ల మనుష్యులకందరికిని అసలైన అసత్, అసత్యమును, బడ, అజ్ఞానమును, దుఃఖాత్మకము, వీనియొక్క, ఆత్మకములైనరూపములైన, జగములైచోకములయికనుపింతుంకనబడుదునో, పండితులు, విద్వాంసులుదృఢచేతక, దృఢతర, అతిదాధ్యమైన, అద్వయతఅఖండమై, విజ్ఞానదృష్టిచేతక, అనుభవజన్యజ్ఞానదృష్టిచేత, పూర్నుడం, పూర్నిసమగ్రమయిననిర్గుణ త్రిగుణాతీతమయిన బ్రహ్మమయుడం మయబ్రహ్మమునుస్వరూపిని అయిననన్నం అయినట్టి నన్నంకాంచిన్నంతం దరిశించినమాత్రముననె ఎయ్యది ఏమా అభావమగుక సూన్యమగునో మదీయ్యమాయాతమంబు మదీయ్య నాసంబంధమైమాయ అననోప్సానోప్పక అ

జ్ఞానమనెను తమిళు చీకటి అదియను అదెనుమా అనియీ ప్రకారము మయవి శ్వబ్రహ్మయైన శ్రీరామమూర్తి శీతా దేవితో సర్వం నామహిమయని బోధించి యిట్లు నియె. కం॥ మాయా ప్రతిః ౧౨౦ బును మాయా ధిష్ఠాన పరమ మాయయుగూడకా మాయాతియైన యీశుమ మాయకుడగునతడు బ్రహ్మమయ్యుడై యుంటుం.

శ్లో॥ యావం యావం ప్రతిరూపోభభూవ ఆనికతోపనిషత్ వాక్యరీతిగానున్న కం॥ మాయా ప్రతిబింబములు నామాయయని బోధించుచున్నాడు వోయి నుగుణోత్తమా యితకాయామయవిశ్వబ్రహ్మ దశావృతారములు ఎత్తినవృత్తాంతమంతయు జెప్పచున్నాన వినుమనియిట్లు నియె.

వ ఇట్లు శుభసత్వప్రధాన మాయోపాధీకుండును సర్వేశ్వరుండునయిన నేనున్నా వశక్యతమాయుండనగుటంజేలి జగంబులూ సృజించి తద్రక్షణంబుకోరకు దొల్లి మత్స్యకూర్మ వరాహనారశింహవామన పరశురామావతారంబులు ధరయించి దుష్టనిగ్రహశిష్టానుగ్రహంబుగాంచి నితినెప్పుడు శ్రీరామయావంబు చేనవతరించి రావణకుంభకర్నాది రాక్షసుల సంహారించి భూభాంబునివారించి నింకొకనిటమీదట బలరామకృష్ణ బౌకలికయాపంబులనే నపుతరింపగలవాడ నాచరిత్రంబులు లోకత్రయపవిత్రంబులు భవలతాలవిత్రంబులయి యొప్పునని చెప్పి తెండియు॥

ఆనిమయండున యీ రామమూర్తి శీతా దేవికి బోధించిన వినిమరల శీతాదేవియోమో విన్నవించినదాయెను.

గనుక వోయి భక్తజనోత్తమా శ్రీవిరాట్ పురుషుండైన శ్రీరాముల వారికి కేవలం, కులగురోదేవతాచార్యా ఆని యున్నది. గనుక కులగురువుయైన వర్నబ్రహ్మయును యేగురువిశ్వబ్రాహ్మణులను తమమనోభీష్టంబువలన పోడనోచుచారపూజలు జేయున్నట్లుగా నాగరఖండమను గ్రంథదృష్టాంతర మగువడు తూపున్నది యనిన శిష్యుండిట్లనియె, స్వామి ఋషిశ్రేష్ఠులను సప్తమహాఋషులనే తెలియబడుచున్నది. వారలెవ్వరనిన, గురు స్వామియిట్లనియె, భూఋషి, భువఋషి, సువఋషి, జనఋషి, తపోఋషి, సత్యఋషి, భర్గోఋషి, వీరలెన ప్తమహాఋషులనంబడుదురు.

అనియ్యాప్రకారము మయవిశ్వబ్రహ్మ వృత్తాంతమంతయు వింటివిగ
దా యనిన శిష్యుండిట్లనియె. దేవాపంచబ్రహ్మల వృత్తాంతమంత దెల్పితిరిగా
న సంతశించితిని. ఇట్టిమహానుభావులైన పంచబ్రహ్మల పంచమందు వుద్భవించి
న విశ్వబ్రాహ్మణులకు యీకలయుగం మొదలుకొని అయిదువేల సంవత్సర
ములనుంచి భూషణయును లేక తిరిస్కా-లంబును గలిగియుండుటకు యేమికా
రణంబు, యీవిశ్వబ్రాహ్మణులకు పంచాననంవార నేనామాంకితము యెటువలెవ
చ్చెనో దెల్పుమనివేడిన సద్గురుస్వామి యిట్లనియె. సీ. పంచాననోద్భూతపా
వకజ్వాలలు భూరినభోంతరమెల్ల భూరితముగ. పంచాననుడనగా పంచభూత
ములసృజియించి నటువంటినాడె విశ్వకర్మ. ఆ పంచభూతములనగా వృధివి
పంచకమున్న వాయు పంచకమున్న. యీ పంచభూతముల నెఱయిదుతత్వములు
యిరువదయిదుతత్వములు ఆయెను. గనుక యిందువలన యీవిశ్వకర్మ. పం
చముఖోద్భవులు పంచబ్రహ్మతాటవలన. యీ విశ్వబ్రాహ్మణులకూ పంచాన
నంవారని జప్తనాయను. గనుక యీవిశ్వకర్మకు పంచాననుడనేచెల్లును. మ
రియు యీకలయుగము అయిదువేల సంవత్సరములు జరుగబోయ్యెవి దెల్పెద
ను వినుమా. శ్లో॥ అసత్యంపక్షపాతంప. నిర్మలాస్కించపంచక. జ్ఞానద్రో
హి శృతిద్రోహి. యేతేబ్రహ్మాంపపాతకః. తా॥ అసత్యమున్న పక్షపాతము
న్న నిర్మలమైనజ్ఞానులను వందనద్రోహములును శృతులకు అధికమును భేదించి
చెప్పటయును యుగమహత్యముయిందు శూద్రశేవారతులై వర్తింతురనిన్నీ సు
రతాపేక్షకులై వర్తింతురనిన్నీ అనగాదేశ్యాసంభోగపురుషులై వర్తిండుదురని
న్నీ. సుతా! కల్లత్రాగి మాంసభక్షణాదులుచేసి కులములం దెరుపుచుండుదురని
న్నీ. శూద్రులకు శేవారతులై అనగా శూద్రులకు శ్రేణుషలు జేయుచుండుదుర
నిన్నీ యీలాగు చెప్పబడియున్నది. ద్వాపారయుగ అంత్యమున కలయుగప్ర
వేశమును॥ బహుకాలమునకు॥ శృ॥ వ్యాసోల్లస్థక సంభూతో. వశిష్టోపాధ్యక్షి
సుతః॥ అనియున్న శృతి అనుమోలయు. తిగా. అబ్ధకసంభూతుండైన వ్యాసులు
జన్మించి మయవిశ్వబ్రహ్మ పంచసంభవులైన యొకమహనియ్యుని వద్దచేరిఆ
మహానుభావునికి- ద్వాదశవత్సరములు శ్రేణుషును జేయుచు వేదశాస్త్రపురాణ
ములన్నియు శృతి స్మృతి యేతిహాసములన్నియు గ్రహించి. యామహానుభావు
నికరుణవలన మంత్రోపదేశమును అయి తానుపరిపూర్ణ భావమునుజెంగి త
దుపరి. తాను అకృత్యమార్గముజూయిదలంచి. పంచవేదములను చతుర్వేదముల
నిన్నీ. పంచమూర్తులను త్రిమూర్తులనిన్నీ. తానుగ్రహించిన యేతిహాసముల
న్నియు మారుపాటుచేసి! తనవిప్రశాస్త్రము యుక్తిప్రయుక్తిగా గంక్షిసంస్థ
లయిమిడ్చి॥ బ్రహ్మజ్ఞానంతు బ్రాహ్మణః॥ అనియుండిటవలన తానుబ్రహ్మజ్ఞా
నముజెంది తాను బ్రాహ్మణుండననెభావమును వహించకొని తానుతపస్సుజే
యుచుండెను. తనగురువుయైన మహానుభావునితపస్సుజేయుచున్న వ్యాసులను

జూచి నీవు అగౌరవమైన తపస్సు చేయుటయేమి కార్యమని యడుగ గా ఆవ్యాసులు
 సంతోషభరితుడై నాకు వక వరమునిమ్మని యడిగెను. ఆ వరమును వాగ్దత్తముగా తీ
 సుకొని తాను తపస్సుచాలించి తాను చేసిన వ్యాసప్రోక్షమును నటుల చేసిన మారు
 పాటు యెంతిహాసములన్నియు నాక పూజితము జరుగునటుల వరమునిమ్మని కో
 రెను॥ అతను విప్రశబ్దమును యిమిడ్చిన శృతి స్పృతి యేతిహాసములన్ని జూచి ఆ
 శృత్యంబునాంది సరే కానిమ్మని వరమును వాగ్దత్తముగా యిచ్చెను॥ శ్లో॥ వ్యాస
 ప్రోక్షం మయాదత్తం॥ విప్రసర్వత్ర పూజితః॥ కతాపంచసహస్రాణి॥ జాయతే
 వర్ణసంకరః॥ అనియున్న పరమామ్నాయముకీర్తిగా॥ అతను చేసిన వ్యాసప్రో
 క్తమును॥ ఆవ్యాసులకు దత్తమయిచ్చెను॥ యీదత్తమును యట్లయిచ్చెనంటే॥ వి
 ప్రసర్వత్ర పూజితః॥ స్వీలోనులచాత విప్రులు పూజింపబడుదురనెను॥ అదియం
 తవరకయనిన॥ కతాపంచసహస్రాణి॥ కలయుగము పశేషము మొదలుకొని అ
 యిదువేల సంవత్సరములు పూజితము జరుగుననెను॥ తదుపరి జాయతేవర్ణసం
 కరః॥ శ్లో॥ కతాపాపినిసంప్రాప్తే॥ ధర్మహాసోభవిష్యతి॥ యాతేత్వబ్రహ్మ
 సాక్షాం॥ సంవతేషాం పిదోజనాః॥ చండాలప్రచురంయాంతి॥ యాంతి బ్రహ్మని
 హేబలం॥ బుధిభంజోద్వీతనాం విద్యాకర్మాదిసంస్తయః॥ శాస్త్రశ్చాపాఘా
 వాశ్చ శిష్టాచారానాశనం॥ దుర్భిక్షమప్యనాప్యశ్చిరప్రాణోత్పాతదర్శనం॥ సూ
 ర్యాదిగ్రహగోళానాం॥ గతిశ్చైషమ్యసంభవః॥ గంగామాహత్యహనీశ్చా॥ శూ
 ద్రోపనయనాదికం॥ కంఠగోళకసంతానం॥ మద్యమాంసవర్జిగ్రహః॥ శివకే
 శవనిగదాచ॥ శ్రాద్ధాదీనాం విపర్యయః॥ ఆచార్యగురుదిక్కారః॥ పురోతోవి
 సజ్జనం॥ పరనిందాపరస్యత్వం॥ పరదారపరిగ్రహః॥ శ్రీకాంపునర్వినాహశ్చ
 శూద్రసన్యాసలక్షణం॥ దేవతామహిమాలోపోపేదాఘ్నయనవర్జనం॥ వృద్ధ
 తాంమంత్రతత్రాణాం మతనాదదుర్గ్రహః॥ సముద్రయాణం విప్రాణాం॥ క
 లిదోషాదృవిష్యతి॥ అత్యాదిశృతిసంగ్రహచనఫలములును మరియు శ్రీసాగ్రంద
 పుగాణాంతర్గతంబునారప్రభావే॥ శ్లో॥ కతాత్వబ్రహ్మసాక్షి॥ యావత్సంచగ
 తానిచ॥ ధర్మోనష్టః॥ కర్మనష్టః॥ జాతోభూద్వర్ణసంకరః॥ బహున్యదుప్తపూ
 ర్వాణి॥ శిల్పానివివిధానిచ॥ చతుర్థశాస్త్రం దుస్పృక్షం॥ మహామారసముద్భవం॥

అనియున్న గిగనుక యీబృహనారదీయోక్తప్రకారము కలయుగం అయి
 దువేల సంవత్సరములు వ్యాసవరంబుచేతనే యీదశ విప్రులనెద్దబులందరు
 స్నూవేదపాఠకులై వర్తింపుచుండిరి॥ గనుక యింకావక పుపమానం జెప్పుచు
 న్నాను వినుమని యిట్లనియె॥ వివినందు నొక్కకపివీరుడు బోయికి ప్రాణరక్ష
 మై॥ కపి పుదకంబులుజూప॥ పుదకంబులుద్రావి యొకపింపధించి॥ కపియుద
 రంబుచించి॥ యదరంబులో పుదకంబులు నించుకపోయె నక్కటా॥ కపటికిజేసి
 నట్లు పుపకారము కీడగుయొన్ని భంగులం॥ వకనరాధముడు వకయాత్రామార్గ
 ము వెల్లుతూవుండగా॥ యామాసపుషు దాహంబుగొని కొంతదూరంబుబోయి దా

హంబునకు నోర్వజాలక। ఆచటవక వనాంతరమునకు వెళ్లి యాచటదనంబున
బరుండివుండగా। యచటనున్న కపిసేనలో నుగుణముగలిగిననొక కపిజూచి.
యామానవుండు దాహంబుగొనియున్నాడని। భావించుకొని। యామానవునకు
తనసౌజ్ఞచేత నుదకంబులుజూపెను। అంతట యామనుజుండు యామానంబునకు
వెళ్లి స్నానంబుజేసి దాహంబుదీర్చుకొని యచట నాలోచించుకొని। యాక
పింపధించి। యాకోతిపొట్టించి। తిత్తిగాజేసుకొని। యాతిత్తిలో వుదకంబులు
నించుకొని పోయె నక్కటా। కపటికచేసినట్టి వుపకారముకేడగు యెన్నిభం
గలం॥ అని॥ తద్వత్తుగనె మయవిశ్వబ్రహ్మ వంశజుడైన మహానుభావుని వద్ద
ఆవ్యాసులుచేరి। అతనికి దానదశవత్సరములు శిశువులుచేరి। సకలశాస్త్రము
లన్నియుగ్రహించి। యామహనియ్యునిచే కారణంబునురీనుకొని యావరబలము
చేతనింతవడంబడికె జాయబూనిను॥ గనుకవోయి శిష్యాత్తమా మరియొకవ్య
త్తాంతము చెప్పుదున్నాను వినుమని యిట్లనియె॥ కైలాసమునుంచి పార్వతీపరమేశ్వరులు
భూసంహారమునకువచ్చినసమయములో। శ్వేతబీజరాక్షసుడున్నార
బీజరాక్షసుడున్నా కైలాసంబునకేగి యాకైలాసగిరిపర్వతంబును నాక్రమించిఅ
చటశింహాసనాశీనులై యాకైలాసపట్టణంబునేలుచున్న సమయంబునయిచ్చ
టభూలోకమునుంచి పార్వతీపరమేశ్వరుడు కైలాసపట్టణంబునకు వెళ్ళగాఅచ్చ
టపట్టణంబు ముట్టడిగొనియున్న రాక్షసులున్న నాయకత్వముపహించిన శ్వేతబీ
జరాక్షసుడున్నార బీజరాక్షసుడున్న మరికొందరు రాక్షసజలముచే యుద్ధంబు
జాయబూనిరి॥ అట్టిసమయమునసచ్చిదానంద మయందైన శ్రీహరివచ్చి యచ్చ
టయుద్ధరంగంబునుజూచి ఆశ్చర్యంబునొంది తనమాంబావిశేషంబు నాయారాక్ష
సులనందరిని వోదించితేసి శింహాసనాశీనులైన రాక్షసులయిద్దరినిబహుప్రయాస
గావిడిపించి యాకైలాసంబును యీపార్వతీ పరమేశ్వరునకు మరలపట్టాభిషే
కంబుగావించి యామయవిశ్వబ్రహ్మయగు శ్రీహరితననైకుంఠంబుకేతంచెను॥
గనుక వ్యాసమునితీసుకున్న వరబలముచేత యాకలయుగము అయిదువేలసం
వత్సరములు దశవిపులై కలయుగపంచ సహస్రములున్న ప్రపంచీకపూజ్యు
లైవర్తింపుచుండిరి యందువల్లననగా యాకలయుగ పురుషుడుమనుచక్రవర్తియై
క్షత్రియధర్మములేగంచువలన॥ కం॥ దినదినములు ధర్మంబులు। ననయముధరన
డగిపోవునాశ్చర్యముగా। వినువర్నచతుష్టములో। నెనయగధనవంతుడైన నేను
ధరిత్రీ॥ అనియున్న గిగనుక। యాకలిపురుషుని మహత్యమువలన యాకలయు
గము యంతదుష్కృతములు జరుగుచున్నవో అదేప్రకారముగా పంచబ్రహ్మల
వంశోద్భవులైన విశ్వబ్రాహ్మణులు మూర్తివంతములుతగ్గి సంకల్పశుద్ధియుండి
లేనట్లుగా ప్రత్యన్న పేషధారులై యుండిరి మరియు॥ శ్లో॥ కృతయుగమనః శుక్ల
త్రేతాయాం ద్విష్టిరూపంద్వాపారే మంత్రసామధ్యకం। కలయుగ కరసాధనః॥
అనియుండుటవలన। వెనుకగతిందిన యరువదియొనిమిది మహాయుగంబులన్ని
యూ ఆవిరాడ్విశ్వకర్మవలనయున్న పంచబ్రహ్మలవలనయున్న చతుదశ

మనువులవలనయున్న ప్రపంచీకంసృష్టిస్థితిలయ పోషక ర్పుత్వములు కొన్ని
యుగంబులలో నొకలృశుద్ధిచేతనున్నా కొన్నియుగంబులలో మనశ్శుద్ధిచేతను
న్నా కొన్నియుగంబులలో దృష్టిచేతనున్న కొన్నియుగంబులలో మంత్రసా
మధ్యతచేతనున్న సృష్టిస్థితిల యపోషక ర్పుత్వములు కన్యునియంఘ్రయను
కలయుగ కరసాధనా అనియున్నది గనుక యీ కలయుగంబులు పేలవ
న్నెందు సువత్సరములు కరసాధనా చేతులతో జాయవలసివచ్చెను || శ్లో|| మ
నూనాం లోహకర్మాశి మయీనాం దారుకర్మ శిత్వస్థాకాయకర్మాశి శిలాకా
రంతుశిల్పిభిశ్శిష్టజన్వర్యకర్మాచపంచబ్రహ్మమయింజగత్తు||అనియున్న శ్లోకా
నురీతిగా కలయుగ ప్రవేశము మొదలుకొని పంచసహస్రద్వాదశవత్సర పరియం
తం మనుసంతతివారలు యనుముపనియును మయసంతతివారలు దారుపనియు
ను త్వష్టసంతతివారలు తామ్రాదపాత్రలును శిల్పిసంతతివారలు శిలావిగ్రహ
పనియును విశ్వజ్ఞసంతతివారలు స్వర్నాలంకారం మొదలుకొని మాంగల్యము
లును నివియన్నియు యీకాలానుకూలరీతిగానే చేతులతో చాయడమౌతూ యు
న్నది|| మరియు|| మయవిశ్వబ్రహ్మయైన శ్రీవిష్ణుమూర్తి పునహ అపుతారమెత్తి
వచ్చినపిమ్మట|| కం|| భగవంతుండగు విష్ణువు జగములకెచ్చేళరాక్షసవధగ
లుగుండగనెచ్చేళలగడయక యుగయుగమునబుట్టికాచునుద్యమలీలక|| దుష్ట
నిగ్రహ శిష్టపరిపాలనంబుకొరకు శబలగ్రామంబున దేవమయుండైన విష్ణుయ
శుండగు దేవబ్రాహ్మణునకు పుత్రత్వంబునొంది దేవతాబృందంబులు నిరీక్షిం
ప దేవదత్త ఘోటకాయాధుండై దుష్టశైలి జనంబుల దనమండలాగ్రంబు
న ఖండీభూతులంజేయు సప్తమ ధాత్రీమండలంబు విగతకూరజనమండలం
బై తేజరిల్లునంత నరులు దేవమయుండైన విష్ణుమూర్తి ఛాన్దన్నలూజాది విధా
నాసక్తులైనారాయణ పరాయణులై వర్తిల్లెదట్టి కల్యాణతారంబున నిఖిలధ
న్యులయ్యోదరంతట కృతయుగధర్మంబు నడుమమండు చంద్రభాస్కరశుకృడు
గురువులేక రాశిగతులైనపిమ్మట కృతయుగంబైతోడు రాజగతవర్తమానకాలం
బులు భవజన్మంబుమొదలు పంచానశాధికోత్తర శతసహస్రహాయనంబులయి
నందాభిషేక పరియంతంబునుంచునంతట నారాయణుండభిలదుజనరాజధ్వం
సంబుగావించి ధర్మంబునిల్పి నైకుంఠనిలయుండగునని జప్పబడుచున్నది|| నో
యిసుగుణోత్తమా వినుమన యిట్లనియె|| శ్లో|| ధృతిక్షమా శ్రేయం శ్వాచమింద్రి
యనిగ్రహంధీర్విద్యా సత్యమక్రోధో దశకంఠర్మలక్షణం దశలక్షణానిధర్మ
స్యాంయవిద్వాంసమధీయతే అధిత్యా చానువర్తంతే తేయాంతిపరమాంగతి||
అనెడిమనుశృతిరీతిగా|| శ్లో|| ఏసత్యంబ్రహ్మసౌచంచ బ్రహ్మమింద్రియనిగ్రహం
సర్వజీవదయాబ్రహ్మయేతేబ్రాహ్మణలక్షణం||యిట్టిధర్మములుయేర్పడికృతయు
గధర్మజరుగబోవునన భావాధము|| స్వామి సద్గురుదేవోత్తమా కృతయుగధ
ర్మయాలాజరుగునో తద్రుష్టాంతమెట్టిది దెల్పుమనిన సద్గురుస్వామి యిట్లనియె
విసవోయి శిష్యోత్తమా యీ పంచాశతకోటి భూమండలంబంతయు యొకరా

జ్యవత్పాభిషేకం పరిపాలన జాయగలందులకు నవఖండంతు మేదిని అనియున్నది గనుక॥ యీ భూచక్రమంతయును యేకచక్రాధిపత్యం పరిపాలన జాయగలందులకు ప్రభువు రాగలండనే తోచబడుతూవున్నది. వెనుక గతించిన కృతత్రేతాయుగంబులలో దేవమయుండైన శ్రీవిష్ణుమూర్తి దశావతారములు యేలారెత్తెనో పునహకలయుగ అయిదువేల ద్వాదశవత్సరములు వెళ్లినవిమ్మట శ్రీవిరాట్ పోతులూరి వీరబ్రహ్మాంగారు చెప్పిన భూతభవిష్యద్వత్కమాన కాలజ్ఞానములో ద్వాదశాక్షరీ మంత్రమును విచారించగా అయిదువేల ద్వాదశవత్సరములు గతించిన ప్రథమనామ సంవత్సర శివప్రియమైనటువంటి మానమునందు పోడశకశలు పరిపూర్ణమైనటువంటి పూర్ణిమ వెళ్లినవిమ్మట బ్రహ్మానందస్వరూపుండైన శ్రీవిరాట్ పోతులూరి వీరబ్రహ్మాంగారు వీరభోగవసంతరాయుల స్వాములవారు నే ఆపుతారమత్రిప్రపంచిక పరిపాలనకొరకు రాగలండని శాస్త్రసమ్మతముగా తెలియబడుచున్నది యందుకు సందేహంబు లేదు. ఇదితప్పితే హీనజాతివానియింట పుట్టుచుననే వట్లున్నది గనుక నిజపదవాక్యానురీతిగా శ్రీ వీరభోగ వసంతరాయులు మనుచక్రవర్తియై క్షత్రియత్వమును వహించి పంచాశతోక్తి విస్తీర్ణమైన భూమండలంబతయు పాలించుననే తెలియబడుచున్నది॥ గనుక యిదితప్పదు యిదితప్పదు యిదితప్పదు యిదినిజమని నమ్మినవారు బ్రహ్మానందమును జెందుదురు. ఇది స్థిరవాక్యమనెనయుము. నిజపదవాక్యమనెనయుము. వెనుకటి కృతయుగ పనులు పునహయిప్పడెద్యుమగుపడుచూ వున్నవి. కృతయుగ పనులు యేలావస్తుయున్నవో అలాగే కృతయుగ ఛర్మం నడపగలందులకు వీరవసంతుడు రాగలండని నమ్ముము. సత్యం సత్యం సత్యం వోయి సుగుణోత్తమా నీమనస్సున సంశయమునువిడచి దృఢీకృతముగా నమ్ముమనిన శిష్యుం యె॥ తదనంతరం బాశిష్యుండు లేచి సాష్టాంగదండప్రణామంబులాచరించి ముకుళితహస్తండు ఓసద్గురుస్వామీ తామానతిచ్చిన శ్రీమన్సిరాడ్విశ్వకర్మ మనుమయాదుల షడ్విధంబంతయు వింటినిగదా నవఖండంతు మేదిని అను భూచక్రమంతయునుండు వివరణ చెల్లుమనిన సద్గురుస్వామి యె॥ వినవోయి సుగుణోత్తమా॥ శో॥ స్రస్తిముష్టిభవేహస్తదిహస్తంచత్వారికోశం॥ త్రిసహస్రధనుఃకోశం॥ కోశంచత్వారియోజనం॥ సహస్రయోజనందేశం॥ దేశంచత్వారిమండలం॥ సహస్రమండలంబుండం॥ నవఖండంతు మేదిని॥ తా॥ ఆరుపిడి కెళ్ళు - వకహస్తము - అనగా వకమూర - యిటువంటి మూరలు నలుబదిఅయితే - వకధనస్సు యిటువంటి ధనస్సులు మూడు అనగా మూడువేలుఅయితే వకకోసు. యిటువంటికోసులు నాలుగుఅయితే - మకయోజనము యిటువంటివెయ్యి అమడలయితే వకదేశియ్యము. అనగా యిటువంటి నాలుగు దేశియ్యములుఅయితే వకమండలం అనగా నలుబది అమడ యిటువంటి వెయ్యిమండలములుఅయితే - వకఖండము యిటువంటి ఖండములు తొమ్మిదిఅయితే వకమేదిని అనగా యీ భూచక్రమంతయునుండు నిర్ణయము॥

శ్రీ పంచాశతకోటివిస్త్రీ

మనుష్యశ్వకర్మశతకోటి భూమి డలము.	మయవిశ్వకర్మ శతకోటిభూమి.	త్వష్టవిశ్వకర్మ శతకోటిభూమి.
భూతఖండము.	ఇంద్రఖండము చరుఖండము.	గభస్తేఖండము నాగరఖండము.
భారతవషణము.	కింపురుషవషణము. హరివషణము.	ఇలాప్యవషణము రమ్యకవషణము.
జంబుద్విపము.	ప్లక్ష్యద్విపము	కుశద్విపము.
భూముషే.	భూముషే.	సువముషే.
భూలోకము.	సువల్లోకము.	తపోలోకము.
భువర్లోకము.	జనలోకము.	
అతల. వితల.	సుతల. ప్రతల.	మహాతల.
లవణ సముద్రము.	సురా సముద్రము.	దధి సముద్రము.
ఇక్షు సముద్రము.	సర్పి సముద్రము.	
హిమాదలము.	నిషధము.	శ్వేతము.
హేమకూటము.	నీలము.	

కృష్ణా. గోదావరి. కావేరి. సర్వవ. శింధు. భాగీరథి.

యీ పంచాశతకోటిభూమియనె నెవఖండమందుండు

జలనివాసం స్థావరములు ప్రమికటకాదులు
అలక్షలు. అలక్షలు. అలక్షలు.

శ్లో॥నర్మదోత్తరిదేశేషు శింహస్థేనేవమృతేషి

మూర్తాండే॥ శ్లో॥ భాగీరద్యుత్తరేతీరే గోదావర్యాశ్చదక్షణే

బ్రహ్మాండపురాణం శ్లో॥ గోదావరీభీమరథి తుంగభద్రాచవేణికా
తాపవయోష్టి వింధ్యస్థదక్షణేతు ప్రకీర్తితా॥

ర్న భూమండలచక్రము.

శిల్పివిశ్వకర్మ శతకోటిభూమి.	విశ్వజ్ఞ విశ్వకర్మ శతకోటిభూమి.	విదు శతకోట్టి భూమి.
తామ్ర ఖండము. వారణ ఖండము.	సౌమ్య ఖండము. గంధర్వ ఖండము.	నవ ఖండ ములు.
హైరణ్య వషణము. కురు వషణము.	భద్రాశ్వ పషణము. కేతు వషణము.	నవ వషణములు.
క్రౌంచ ద్వీపము. శాక ద్వీపము.	శాల్యలద్వీపము. పుష్కర ద్వీపము.	సప్త ద్వీపములు.
జనముషి. తపోముషి. సత్యలోకము.	త్రిసత్యముషి. భర్గోముషి. ఊర్జలోకము.	స పముషులు. సప్తలోకములు.
రసాతల.	వాతాళ.	సప్తలోకములు.
క్షీర సముద్రము.	శుద్ధోదక సముద్రము.	సప్త సాగరములు.
శృంగి.	మాల్యవంతము.	సప్త పర్వతములు.
గంగ. యమున.	సరస్వతి.	నవ నదులు.
యన్మజ్జనాలుగులక్షల పక్షిజాతములు	బీవరాసుల వివరణ. పశువులు ౩౦ లక్షలు.	౮౪ లక్షల బీవరాసులు.
మౌలక్షలు.	మానవులు ౪౦ లక్షలు.	
శుభకర్మ నకుర్వీత నిషేధానాన్తి దక్షిణైః యతిః శ్రుత గ్రంథమున నర్మద		
ప్రతోద్వాహాదికర్మాణి సింహసంస్తేనమాప్యతి భాగీరథీరము		
శ్లో భాగీరథీనర్మాదాచా యమునాచ సరస్వతి విశ్వాకా దక్షణ ఖండము		
చవిహస్తాచవింధ్యసోత్తరతస్తితాః తస్మాత్కృష్ణగోదా వింధ్య పర్వత		
వర్షాది నదీనాం వింధ్యస్య దక్షణ దేశే స్తితత్వాదయం సమీపమువింధ్య		
దేశోదక్షణ దేశం		
త్రికుపుత్ర రథాగము.		

శబ్దం॥ ఇది శ్రీమద్గురు విరాడ్విశ్వబ్రహ్మ అఖిలాండకోటి బ్రహ్మాండోత్పత్తికారణ
విశ్వకర్మ పరాత్పర పాదారవిందజనితమిళితగళిత మధురమాధురీధురీణపా
నచిత్తసంయుక్తధీరుండును చతుర్దశభువనవేదవేదాంగ సంశ్లబ్ధశబ్దార్థ
బుజ్ఞానుండును । స్నానసంధ్యానుష్ఠాన జపతప హోమనిరతుండును త్వష్ట
విశ్వబ్రహ్మకులాంభోనిధి చంద్రుండునునగు ఆభువనసగోత్రసన్నిహితత్వ
ష్టా విశ్వరూప త్రిరూప భద్రదత్త పంచాక్షేయ ప్రవరాన్నిత అఘో
రప్రవరసామశాఖ కాత్యాయనీ సూత్రంసామవేదపారాయణులైన స
రస్వతీపీఠాధికర్తలైన శ్రీమద్వజ్రాల రాజలింగయాచార్యగర్భోద్భ
వులైన స్నానసంధ్యానుష్ఠాన జపతప హోమనిష్టగరిష్టులగు రం
బీజాక్షరము వర్తులాకార హోమ గుండమునునగు మానవయ్యము
ప్రణవపంచాక్షరభ్యాన్న మహనీయులగు శ్రీమద్వేదవేదాంత
ప్రవీణులగు నాగయాచార్య గర్భోద్భవుండగు చంద్రయా
చార్య' ప్రణీతరిబగునటుల దేవబ్రాహ్మణమహాత్యంబునంగు
శ్రీమద్విరాడ్విశ్వకర్మ అవుతరిందుటయున్న యీవిశ్వ
కర్మవలన మనుమయిత్వద్వశిల్పి విశ్వజ్ఞుల సేవంచబ్ర
హ్మలు అవుతరిందుటయున్న వీరికినుండు గోత్రసూ
త్రప్రవరశాఖల నిర్ణయమున్న యీపంచబ్రహ్మ
లుజననమైన విశ్వకర్మసజ్యోజాతాదిపంచము
ఖంబులలంకారముగానుండునటుల పంచచ
క్రములున్న యింకాకొన్ని వేదాంతశా
స్త్రసమ్మతముగా శృతిస్మృతే తిహసో
పనిషత్తు సమ్మతముగానుండు చక్రము
లున్న మొదలైన వేదాంతశాస్త్ర
స్కాందపురాణనాగరాఖండ
విద్యారణ్య భాష్యమూ
లస్తంభప్రతిహంశము
లుంగలధర్మశా
స్త్రంబునుంగ
లమహాత్య
ము,
సంపూర్ణము.

శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీ.
శ్రీమద్విరాడ్విశ్వబ్రహ్మగోన్నమః.

261

దేవ ప్రాశస్త్యం మహాత్మ్యం

